

Antsla Vallavalitsus

Võru Maavalitsus
Jüri tn 12
65620 Võru
mv@mv.werro.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/198-1

Meie 21.02.2014 nr 7-19/80-1

Vastus kirjale

Seoses Vabariigi Valitsuse 18.07.2013. a korraldusega nr 337 algatatud Võru maakonna planeeringuga küsite seisukohta KSH programmi sisu osas ja käsitlemist vajavate kohalike huvide kohta.

Antsla Vallavalitsus teatab, et KSH programmi sisu osas ei ole muudatusettepanekuid.

Võru maakonna planeeringus palun käsitleda alljärgnevaid Antsla valla huvisid:

1. raudtee ühendus (raudtee ehituslik seisukord, rongiliikluse võimalik taastamine, plussid - miinused);
2. kergliiklus (sh tiheasustusalade lähiümbruse kergliikluse vajalikkus, üle maakonna ulatuvad soovituslikud rattateed);
3. Antsla vallas Kobela aleviku tööstusala ja Taberlaane külas Marati tööstusala maakonna läänepoolse arengus;
4. bussitransport (maakonnasisene, ühildamine naabermaakondade ja suurlinnadega);
5. riigimaanteed (olukord, renoveerimise vajadused, kruusateede asfalteerimise vajadus ja järjekord, kohalike teede riigile üleandmise vajadus).

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Merike Prätz
vallavanem

Ester Hommik
ester@antsla.ee tel 7855225

AKTSIASELTS „EESTI GAAS”

Põlva Maavalitsus
Kesk 20
63308 Põlva

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/228

Meie 05.02.2014 nr 5-1/16

Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 Võru

Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/214-1

Meie 05.02.2014 nr 5-1/20

Valga Maavalitsus
Kesk 12
68203 VALGA

Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/211-1

Meie 05.02.2014 nr 5-1/21

Täname Teid informeerimast maakonnaplaneeringute algatamisest.
Käesolevaga teeme ettepaneku käsitleda koostatavates maakonnaplaneeringutes maakondade maagaasiga varustamist alljärgnevalt:

Põlva maakonda läbib Irboska-Rakvere D-kategooria maagaasi ülekandetorustik väljunditega gaasijaotusjaamadele (GJJ) Värskas, Verioras, Kauksi, Ahja alevikes ja Põlva linna juures.

Võru maakonna Misso ja Haanja valdades läbivad Irboska-Riia D-kategooria maagaasi ülekandetorustikud väljundiga gaasijaotusjaamale Misso alevikus.

Gaasijaotusjaamadest lähtuvad ja hargnevad töörihkudega kuni 16 bar

A-, B- ja C-kategooria gaasijaotustorustikud olemasolevatele gaasitarbijatele ja nimetatud gaasijaotusjaamadest on võimalik planeerida gaasijaotustorustike edasiarendus maakondades seni gaasivarustusega olemasolevatele ja uutele keskustele.

Valga maakonnale ja seda eelkõige maakonna läänepoolsele osale on võimalik perspektiivselt maagaasiga varustamine planeerida Valga maakonna ja Viljandi maakonna piiril kulgevalt Vireši-Tallinn D-kategooria maagaasi ülekandetorustikult.

Märkus:

Ülekandetorustike (D-kat.) paiknemise maakondades edastab AS EG Võrguteenus

Lugupidamisega

Ahti Suimets
Arengu peaspetsialist
630 3102

AS Eesti Gaas

Äriregistri kood 10178905
Liivalaia 9, 10118 Tallinn, Eesti Vabariik
tel: +372-6-303003 faks: +372-6-313884
Arveldusarve 221001121262 Swedbank, kood 767
e-mail: info@gaas.ee

Valga Maavalitsus

Jõgeva Maavalitsus

Põlva Maavalitsus

Võru Maavalitsus

04.03.2014 Nr. O.2-2/14-007

Seoses Teie päringuga maakonnaplaneeringu koostamise käigus huvide väljaselgitamise ja seisukoha küsimisega maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu kohta

Vastuseks Teie pöördumisele, milles soovisite infot *Eesti Lairiba Arenduse SA* omanduses olevate olemasolevate ning kavandatavate tehnilise taristu objektide asukohtade osas, teatame, et kuna EstWin lairibavõrku arendatakse ja planeeritakse etapiviisiliselt, ei ole võimalik väljastada infot lairibavõrgu paiknemise osas pikemas perspektiivis.

Meie praktika näeb ette võrgu arendamist ning teostust lõikude kaupa ning asjassepuutuvaid omavalitsusi informeeritakse lairibavõrgu planeeringust nende territooriumil vahetult enne projekteerimistööde algust. Informeerimisprotsessi käigus tutvustatakse omavalitsustele ka trassi asukohta ning ulatust ja täpsustatakse üle piirkonna olulisemate tõmbekeskuste asukohtade paiknemine.

Valmisehitatud trasside paiknemisega on võimalik tutvuda:

- a) meie avalikul kaardil: <http://ela12.elasa.ee/elakaart/>;
- b) Maa-ameti portaalis asuval kitsenduste kaardil;

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Olav Harjo
juhataja

Põlva Maavalitsus
Kesk 20
63308 PÕLVA

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/228

Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 VÕRU

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/214-1

Valga Maavalitsus
Kesk 12
68203 VALGA

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/211-1

Meie: 02.2014 nr 1-5.1/

Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringutest ja
nende keskkonnamõju strateegilistest hindamisest

AS Eesti Raudtee on tutvunud Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringute ja nende keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi materjalidega ning annab teada, et AS-i Eesti Raudtee ei ole nimetatud maakondade piires lähiperspektiivis plaanis raudtee infrastruktuuri laiendamine, mis nõuaks täiendava transpordimaa reserveerimist.

Maakonnaplaneeringute menetlemisel arvestada vajadusega piirata jalakäijate raudteele pääsemist väljaspool nõuetekohaseid ülekäigukohti. Eelkõige tiheasustuspriirkondadesse piirdeaedade ehitamisega. Võimaldamaks Tartu-Valga raudteelõigul rongide liikumiskiiruste tõstmist kuni 160 km/h tuleb säilitatavate raudteega ristumiskohtade piirkonda planeerida alad eritasandiliste ristumiste ehitamiseks.

Raudteega piirnevate alade planeerimisel tuleb arvestada müratõkkeseinte ja piirdeaedade ehitamise vajadusega.

Lugupidamisega

Arvo Smiltinš

Juhatus liige - infrastruktuuridirektor

Andrus Noor 61 58 802
Katrín Teder 61 58 514

Hr Andres Kõiv
Maavanem
Võru Maavalitsus

Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/214-1

Meie 12.02.2014 nr T/28

Käesolevaga edastame Teile tehniliste lähteandmetena AS EG Võrguteenus kuuluvate D-kategooria maagaasitorustike paiknemise andmed Võru maakonnas.

Maagaasi torustike kohta kehtivad järgmised normatiivaktid, mis määravad ära torustike kaitsevööndid, ohutuskujad ja muu olulise –

- Küttegaaside ohutuse seadus
- EVS 884:2005 Maagaasitorustik. Projekteerimise põhinõuded üle 16 baarise töö rõhuga torustikele

Olen meie ettevõtte kontaktisikuks maakonnaplaneeringu koostamise kõikides etappides.

Head koostööd soovides.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Enn Jaanisoo

Planeeringute juht

5029282

enn.jaanisoo@gaas.ee

Eike Riis

From: Tiiu Kutti [Tiiu.Kutti@voru.maavalitsus.ee]
Sent: 25. veebruar 2014. a. 11:49
To: Eike Riis
Subject: FW: Vastus Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/214-1

From: Ulvi Tootmaa [<mailto:Ulvi.Tootmaa@elektrilevi.ee>] On Behalf Of Elektrilevi
Sent: Tuesday, February 25, 2014 11:47 AM
To: Tiiu Kutti
Subject: Vastus Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/214-1

Lugupeetud Tiiu Kutti

Olete pöördunud Elektrilevi OÜ poole seoses algatatud Võru maakonnaplaneeringu kooostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamisega sooviga saada sisendit täiendavat tähelepanu vajavate teemade osas.

Esitame Elektrilevi poolt järgmise info:

Arvestades, et kõikides omavalitsustes ei ole ilmselt kehtivat üldplaneeringut ja maakonnas on arendused pidevas muutumises, soovime, et tähelepanu pöörataks ka energia tarbimise/tootmise teemale. Täpsemalt huvitab meid, kuhu on planeeritud arendused ning kus on ette näha tarbimise/tootmise suuremad muutused.

Selles osas näeme koostöö jätkuvajadust.

Elektrilevi OÜ saab esitada info meie olulisemate olemasolevate ja kavandatud elektrirajatiste kohta Võru maakonnas ja selle naaberpiirkonnas:

- ELV olemasolevad ja uued 35 -110 kV liinid
- ELV olemasolevad ja uued piirkonnaalajaamad
- ELV Jõgeva maakonna oluliste elektrirajatiste plaan

Peame oluliseks, et maakonnaplaneering saadetakse enne kinnitamist Elektrilevisse kooskõlastamisele. Samuti oleme huvitatud maakonnaplaneeringu koostamise erinevate vaheetappide kokkuvõtetest.

Elektrilevi kontaktisik Võru maakonna küsimustes on:

Uno Lillemäe

Võrgu üldplaneerija

Tel: 511 46 89

E-post: uno.lillemae@elektrilevi.ee

Lugupidamisega

Uno Lillemäe

Võrgu üldplaneerija

Elektrilevi OÜ

Klienditelefon 1545

e-post: info@elektrilevi.ee

Elektrilevi kliente teenindab Eesti Energia klienditeenindus. Infot elektrivõrgu teemadel leiate www.elektrilevi.ee

Põlva Maavalitsus
Kesk 20
63308 PÕLVA
e-post: Marika.Saks@polva.maavalitsus.ee

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/228

Meie: 19.02.2014 nr C-5.1/269-1

Seisukoht
Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringute juurde

Elion Ettevõtte Aktsiaselts (edaspidi Elion) omab Põlva, Valga ja Võru maakondades avalikes huvides sidevõrke, mis sõltuvalt tihe- või hajaasustusest võivad olla ehitatud erinevalt:

- linnades paiknevad sidekaablid peamiselt kaablikanaliseatsioonides;
- hajaasustuses paiknevad sidekaablid peamiselt pinnases, aga on ka õhuliine;
- lisaks pakub Elion teenuseid veel ka raadiolahendustena.

Põlva, Valga ja Võru maakondades Elionile kuuluvad olemasolevad ja avalikkusele suunatud elektroonilise side võrgusõlmed plaanib Elion järk-järgult asendada ökonoomsemate aktiivkappidega. Sõlmedevahelised ühendused kulgevad enamasti teemaal, mis on tehnovõrkude paiknemiseks kõige sobivaim asukoht ning millele reeglina puuduvad mõistlikud alternatiivid. Elion on seisukohal, et kindlasti tuleb ka edaspidi uute teede või maanteede planeerimisel arvestada trassikoridoridega teemaal tehnovõrkude tarbeks.

Uute sidekaablite ehitamisel kasutatakse optilisi kaableid, mis on varasematest kaablitest pikemaajalised, võimaldavad suuremaid kiirusi ning annavad erinevate elektroonilise side teenuste tarbimisel/infotehnoloogiate kasutamisel elanikele suuremaid valikuvõimalusi.

Kiire sideteenuse (lairibaühenduse) jõudmine iga Eesti ettevõtte ja kodutarbijani eeldab selleks vajalikku füüsilist infrastruktuuri. Selleks, et oleks võimalik ehitada avalikes huvides sidevõrke ja pakkuda ühiskonnaliikmete huvidel ning vajadustele vastavaid telekommunikatsiooni teenuseid, on Elioni arvates oluline, et uute planeeringute koostamisel arvestatakse juba kõigi kommunikatsioonidega, s.t nähakse ette trassikoridorid ka sidekaablite paigaldamiseks.

Kuna sidevõrgud keskkonnale märkimisväärt mõju ei avalda, siis arvame, et maakonnaplaneeringu lähteseisukohtades sidevõrkude mõju keskkonnale eraldi hinnata ei ole vaja.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Agmo Parv
Lõuna-Eesti arengu osakonna juhataja

Eve Talts, tel: 640 2653
e-post: eve.talts@elion.ee

Valga Maavalitsus
Kesk 12
68203 VALGA
e-post: margis.sein@valgamv.ee

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/211-1

Meie: 19.02.2014 nr C-5.1/679-1

Seisukoht
Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringute juurde

Elion Ettevõtte Aktsiaselts (edaspidi Elion) omab Põlva, Valga ja Võru maakondades avalikes huvides sidevõrke, mis sõltuvalt tihe- või hajaasustusest võivad olla ehitatud erinevalt:

- linnades paiknevad sidekaablid peamiselt kaablikanaliseatsioonides;
- hajaasustuses paiknevad sidekaablid peamiselt pinnases, aga on ka õhuline;
- lisaks pakub Elion teenuseid veel ka raadiolahendustena.

Põlva, Valga ja Võru maakondades Elionile kuuluvad olemasolevad ja avalikkusele suunatud elektroonilise side võrgusõlmed plaanib Elion järk-järgult asendada ökonoomsemate aktiivkappidega. Sõlmedevahelised ühendused kulgevad enamasti teemaal, mis on tehnovõrkude paiknemiseks kõige sobivaim asukoht ning millele reeglina puuduvad mõistlikud alternatiivid. Elion on seisukohal, et kindlasti tuleb ka edaspidi uute teede või maanteede planeerimisel arvestada trassikoridoridega teemaal tehnovõrkude tarbeks.

Uute sidekaablite ehitamisel kasutatakse optilisi kaableid, mis on varasematest kaablitest pikemaajalised, võimaldavad suuremaid kiirusi ning annavad erinevate elektroonilise side teenuste tarbimisel/infotehnoloogiate kasutamisel elanikele suuremaid valikuvõimalusi.

Kiire sideteenuse (lairibaühenduse) jõudmine iga Eesti ettevõtte ja kodutarbijani eeldab selleks vajalikku füüsilist infrastruktuuri. Selleks, et oleks võimalik ehitada avalikes huvides sidevõrke ja pakkuda ühiskonnaliikmete huvidel ning vajadustele vastavaid telekommunikatsiooni teenuseid, on Elioni arvates oluline, et uute planeeringute koostamisel arvestatakse juba kõigi kommunikatsioonidega, s.t nähakse ette trassikoridorid ka sidekaablite paigaldamiseks.

Kuna sidevõrgud keskkonnale märkimisväärt mõju ei avalda, siis arvame, et maakonnaplaneeringu lähteseisukohtades sidevõrkude mõju keskkonnale eraldi hinnata ei ole vaja.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Agmo Parv
Lõuna-Eesti arengu osakonna juhataja

Eve Talts, tel: 640 2653
e-post: eve.talts@elion.ee

HAANJA VALLAVALITSUS

Võru Maavalitsus
info@voru.maavalitsus.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/198-1
Meie 20.02.2014 nr 7-3/170

Võru maakonnaplaneeringust

Võru Maavalitsus on palunud kohalikel omavalitsustel esitada maakonnaplaneeringusse sisendina need olulised kohalikud huvid, mis vajavad käsitlemist koos riiklike huvidega Võru maakonnaplaneeringus.

Teemat arutati Haanja Vallavolikogu alatise eelarve-, arengu ja maaelukomisjoni istungil 7. veebruaril 2014 ning alljärgnevalt esitab Haanja Vallavalitsus teemad, mis Haanja valla seisukohast on vajalik maakonnaplaneeringus käsitleda.

Haanja valla üldplaneeringus on Haanja puhke- ja spordikeskuse ning suusaradade ümbrus määratud puhke- ja virgestusalaks. Peame oluliseks, et Haanja puhke- ja spordikeskus ning suusarajad (sh Haanja maratoni rada) oleks Võru maakonnaplaneeringus kajastatud ning maakonna oluliste puhke- ja spordirajatiste hulgas. Oleme seisukohal, et Haanja puhke- ja virgestusala on maakondlikult oluline.

Lisaks eelnimetatule, on eelkõige turistide, aga ka kohalike elanike jaoks Haanja vallas olulised Suure Munamäe vaatetorn (asub Eesti ja Baltimaade kõrgemas tipus) ja Rogosi mõisakompleks (Eestis ainulaadne kinnise siseõuega kastelltüüpi mõis). Nii Haanja kui Ruusmäe küla puhul on tegemist Haanja vallale oluliste teenuskeskustega, millede jätkuv areng on oluline. Oluliste turismiobjektide paiknemine neis külates seab kõrgendatud nõudmised (ühendusteede hea seisukord, kiire internetiühendus, erinevate teenuste olemasolu jne). Haanja valda külastavate turistide suur arv (ca 80 000 külastajat aastas), siin asuvad olulised turismiobjektid, head sportimis- ja puhkamisvõimalused, keskkonda säästvad loodushuvilised ning suurenev elukeskkonda väärtustav kogukond, on tinginud vajaduse elektriautode kiirloomiskohta järele Haanjas. Soovime, et maakonna infrastruktuuri planeerimisel, kavandataks elektriautode kiirloomiskoht Haanjasse.

Üleriigilises planeeringus Eesti 2030+ määratud toimepiirkondades töökohtade, haridusasutuste ja muude teenuste kättesaadavuse tagamiseks on Haanja valla jaoks oluline Kose-Käbli maantee ja Käärso-Rõuge- Luutsniku maantee (põhja-lõuna suund) hea kvaliteet ning hooldustase. Samuti on oluline hea, teenuste kättesaadavust soosiv ühistranspordikorraldus nimetatud suunal. Lisatähelepanu vajavad lääne-idasuunalised transpordiühendused, eelkõige määratud tõmbekeskustesse (Rõuge ja Vastseliina) liikumiseks.

Loodusvarade, väärtuslike põllumaade, maastike ja looduskoosluste säilimise ning rohelise võrgustiku toimimist tagavate meetmete kavandamisel; maa- ja veealade üldiste kasutamistingimuste määramisel; maardlate ja maavaru kaevandamisest mõjutatud alade kasutustingimuste määramisel; teede ja tehnovõrkude koridoride ja jäätmete ladestamise kohtade ning muude tehnorajatiste paigutuse määramisel ning puhkealade määramisel ja nende kasutustingimuste määratlemisel soovime, et arvestataks Haanja valla üldplaneeringus (www.haanja.ee/uldplaneering/) tooduga.

Peame vajalikuks märkida, et Haanja Vallavalitsus ja Haanja Vallavolikogu ei ole nõustunud Keskkonnaameti kavatsusega, moodustada Haanja looduspargi territooriumil uued sihtkaitsevööndid eramaadele seal, kus maaomanikud on avaldanud vastuseisu kaitserežiimi tugevdamisele.

Haanja valla jaoks on oluline, et väärtustataks kohalikku külamiljööd ja pärandkultuuri, samas ei tohiks piirata valikuid elukohale vaid soosida mitmekesiste ruumiliste lahenduste leidmist.

Maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõule Haanja Vallavalitsusel täiendavaid ettepanekuid ja märkusi ei ole.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Juri Gotmans
Vallavanem

Tiia Zuppur
tiia@haanja.ee, 787 8860

Hr Andres Kõiv
Võru Maaalitsus
Jüri 12
65620 VÕRU

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Meie: 11.02.2014 nr 8-4/14/424-3

Maakonnaplaneeringu koostamisest

Lugupeetud härra Kõiv

Haridus- ja Teadusministeerium on Vabariigi Valitsusele esitamas „Elukestva õppe strateegiat 2014 – 2020“. Strateegia alusel koostatakse muuhulgas hiljemalt 01. juuliks 2014. a koolivõrgukava. Maakonna- planeeringutes arvestamiseks saadame Teile valminud koolivõrgukava esimesel võimalusel.

Loodame, et koolivõrgukava alusel on maavalitsusel ning kohalikel omavalitsustel võimalik täpsemalt ja pikaajalisemalt planeerida peale koolivõrgu ka teisi maakonnaplaneeringute olulisi käsitusalasid, sealhulgas infrastruktuuride ning ühistranspordi arengut.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jaak Aaviksoo
minister

Indrek Riisaar 735 0185
Indrek.Riisaar@hm.ee

**EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA**
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

Andres Kõiv
Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 Võru

Teie 22.01.2014.a. nr 12-3/2014/215-1

Margus Lepik
Valga Maavalistus
Kesk 12
68203 Valga

Teie 22.01.2014.a. nr 12-3/2014/218-1

Ulla Preeden
Põlva Maavalitsus
Kesk 20
63308 Põlva

Teie 31.01.2014.a. nr 12-3/2014/406

Meie 20.02.2014.a. nr 4/70

**Kagu-Eesti maakonnaplaneeringu koostamise käigus huide
väljaselgitamine ja seisukoha küsimine keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi eelnõu kohta**

Austatud maavanemad

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi Kaubanduskoda) tänab Teid võimaluse eest avaldada arvamust Kagu-Eesti maakonnaplaneeringu ja keskkonnamõtjude strateegilise hindamise kohta. Käesolevaga teatame, et tutvustasime Kagu-Eesti (Võrumaa, Valgamaa, Põlvamaa) maakonnaplaneeringut (edaspidi Maakonnaplaneering) ja keskkonnamõtjude hindamise strateegiaid läbi Kaubanduskoja infokandjate ka oma liikmetele. Käesolevaks hetkeks ei ole Kaubanduskoda oma liikmetelt konkreetseid ettepanekuid saanud. Vastava informatsiooni laekumisel edastame ka konkreetsemad ettepanekud.

Kaubanduskoda hindab kõrgelt, et lisaks ministeeriumidele ja kohaliku omavalitsuse üksustele oodatakse Maakonnaplaneeringu koostamisel panust ja sisendit ka teistelt huvigruppideelt, sh ettevõtelt. Oleme seisukohal, et üheks oluliseks valdkonnaks Maakonnaplaneeringu koostamisel on ettevõtluskeskkonna parandamine ja arendamine, millega Maakonnaplaneeringus on arvestatud.

Meie hinnangul on positiivne, et Maakonnaplaneeringu eeltööde etapis on analüüsitud ettevõtluse hetkeolukorda ja välja toodud ka arenguvõimalused. Tunnustame, et Maakonnaplaneeringus on analüüsitud, kuidas kohalikud omavalitsused saaksid rohkem kaasa aidata ettevõtluse arengule. Maakonnaplaneeringus on välja toodud, et kohalikud omavalitsused saavad ettevõtlust toetada kohalike teede hoolduse ja remondiga ning erinevate ettevõtluse tunnustamise ja toetusmeetmete

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA
Estonian Chamber of Commerce and Industry • Эстонская Торгово-промышленная палата

rakendamisega. Juhime tähelepanu, et kohalik omavalitsus saab ettevõtlust toetada ka veel näiteks asjaajamise lihtsustamise ja kiirendamisega ning ettevõtete kaasamisega ettevõtlusega seotud otsuste tegemisse. Positiivne on, et Maakonnaplaneeringus on ette nähtud nii olemasoleva ettevõtluse jätkusuutlikkuse tagamine kui ka ettevõtlusprofiili mitmekesistamine. Leiame, et Maakonnaplaneeringu eeltöodes välja toodud tulevikuplaanid, nagu potentsiaalsete ettevõtluspiirkondade kaardistamine, infrastruktuuri arendamine, eelduste loomine nii põllumajandusliku ettevõtluse edasiarendamiseks kui ka mittepõllumajandusliku ettevõtluse osakaalu suurendamiseks, aitavad parandada Kagu-Eesti ettevõtluskeskkonda.

Lugupidamisega
/digitaalselt allkirjastatud/

Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Simoona Hion simoona@koda.ee +372 604 0060

Hr Margus Lepik
Valga Maavalitsus
info@valgamv.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/175-1

Pr Ulla Preeden
Põlva Maavalitsus
info@polva.maavalitsus.ee

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/227

Hr Andres Kõiv
Võru Maavalitsus
mv@mv.werro.ee

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/197-1

Meie 17.02.2014 nr PVV 6-8/14/1255-2

**Põlva, Valga ning Võru maakonnaplaneeringute
koostamisel riiklikest huvidest ning
maakonnaplaneeringu keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi sisu seisukoht**

Lugupeetud maavanemad

Vabariigi Valitsuse 18.07.2013 korraldusega nr 337 on algatatud uute maakonnaplaneeringute koostamine kõigis maakondades. Võru maavanem on oma 12.09.2013 korraldusega nr 1-1/2013/561 algatanud maakonnaplaneeringule strateegilise keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KSH*). Põlva maakonnaplaneeringule on KSH algatatud 16.09.2013 Põlva maavanema korraldusega 1-1/2013/362 ning Valga maakonnaplaneeringu KSH on algatatud 09.10.2013 Valga maavanema korraldusega nr 1-1/2013/386.

Valga maavanem ja Võru maavanem on 20.01.2014 ning Põlva maavanem 22.01.2014 pöördunud Keskkonnaameti poole maakonnaplaneeringu koostamise käigus riiklike huvide selgitamiseks ning KSH programmi eelnõu kohta seisukoha küsimiseks. Ühtlasi teavitatakse Keskkonnaameti 27.08.2013 sõlmitud Põlva, Valga ja Võru maavalitsuste kokkuleppes nr 3-3/2013/247, mille alusel koostatakse Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringuid ühiselt ning sellest tulenevalt soovitakse, et Kagu-Eesti piirkonda käsitletaks tervikuna ja võimalusel koondada kolme maakonda puudutavad olulised riiklikud huvid ühte vastusesse.

Esitame järgnevalt Keskkonnaameti poolsed olulisemad ettepanekud, millega arvestada maakonnaplaneeringu koostamisel

1. Looduskaitse üleriigilised arengusuunad on toodud looduskaitse arengukavas, mis on kättesaadav http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=1186984/LAK_lop.pdf. Palume maakonnaplaneeringu koostamisel arvestada kaitstavate loodusobjektidega, mille

informatsioon on kättesaadav Eesti Looduse Infosüsteemist (EELIS) ja Keskkonnaagentuurist. Samuti palume arvestada maakondadesse projekteeritavate kaitsealadega (Kerretu looduskaitseala, Misso looduskaitseala, Sikaküla looduskaitseala, Pilpa looduskaitseala).

2. Maakonna tasandil vajab täpsustamist rohevõrgustiku paiknemine, kuna üldplaneeringute koostamisel on seda täpsustatud. Eriti hoolikalt tuleb rohevõrgustik üle vaadata Valga maakonnas, kus Natura alad määratleti pärast maakonna teemaplaneeringu valmimist. Rohevõrgustiku planeerimisel soovime arvestada ka Euroopa Liidu rohelise infrastruktuuri strateegiaga

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0249:FIN:ET:PDF>.

3. Asustuse ja tööstuse suunamisel arvestada Võru, Põlva ja Valga maakondades kinnitatud põhjaveevarudega, mille andmed on kättesaadavad <http://www.envir.ee/1174313>.

4. Vabariigi Valitsuse 01.04.2010 korraldusega nr 118 kinnitati Lääne-Eesti vesikonna, Ida-Eesti vesikonna ja Koiva vesikonna veemajanduskavad (<http://vesikonnad.keskkonnaamet.ee/?op=body&id=1>). Veemajanduskavad on koostatud saavutamaks veepoliitika raamdirektiivis seatud eesmärgi – veekogude hea seisund. Samuti on veemajanduskavades määratletud teatud veekogude osas tegevusi, mida tuleb kas piirata ja/või vältida. Kuna veemajanduskavad on koostatud aastani 2015, tuleks planeeringute koostamisel teha koostööd Keskkonnaministeeriumiga, et arvestada uutes koostamisel olevates veemajanduskavades käsitletuga <http://www.envir.ee/vmk/2015-2021>.

Veemajanduskava eesmärkidega seondub paisjärvede teema. Paisjärve haldamine (lubade taotlemine, paisu hooldamine ja riskide maandamine) on kulukas. Selmet paisjärv säilitada tuleb mõnikord kaaluda ka paisjärve allalaskmist. Palume võimalusel planeeringutes käsitleda paisjärvi, mille säilimine ei ole tähtis ja kus paisjärve võiks asendada muu maakasutus.

5. Maakonna arengu suunamisel palume arvestada ülejutusega seonduvaid riske. Keskkonnaministeeriumil valmivad 2015. a lõpuks ülejutusohuga seotud riskide maandamiskavad. Palume teha koostööd Keskkonnaministeeriumiga, et arvestada koostamisel maandamiskavades käsitletuga <http://www.envir.ee/ujutus>.

6. Maakonnaplaneeringute koostamisel arvestada riigi jäätmekava 2014-2020 eelnõus seatud eesmärgi. Jäätmete ringlussevõtu eesmärgi saavutamiseks on vajalik optimaalne jäätmete kogumis- ja käitlusvõrgustiku arendamine. Üheks keerukamaks ülesandeks perioodil kuni 2020 on olmejäätmete ringlussevõtu sihtarvu täitmine. Selleks on vaja oluliselt suurendada olmejäätmetes sisalduvate biolagunevate jäätmete liigiti kogumist ja ringlusse suunamist, mis eeldab nende jäätmete üleriigilise kogumisvõrgustiku loomist. Praegu toimub süsteemne kogumine ainult üksikutes omavalitsustes. Biolagunevate jäätmete käitlemiseks on Valgamaal võimalus 3 jäätmejaamas, Võrumaal kahes käitluskohas ja Põlvamaal kahes. Lisaks veel reoveepuhastite juures reoveesette kompostimine.

Aastatel 2014-2015 vaadatakse üle kõikide maakondade omavalitsuste jäätmekavad. Selle käigus võib selguda, et lisaks olemasolevatele jäätmekäitluskohadele tuleb rajada uusi. Kui selline vajadus ilmneb, soovime maakonnaplaneeringus näha ette juba ka jäätmekäitluskohade asukohad.

7. Oleme omavalitsuste üldplaneeringute koostamisel juhtinud tähelepanu suletud prügilate kajastamiseks, eelnimetatud infot võiks ka maakonnaplaneeringus kajastada.

8. Praegustes maakonnaplaneeringutes on maavarade osa üsna kesine. Leiame, et on vajalik teemat põhjalikumalt käsitleda ja anda suunised kohalikele omavalitsustele üldplaneeringutes karjäärade planeerimiseks. Palume arvestada sellega, et viimastel aastatel on maakondadesse lisandunud ohtralt uusi karjääre ja varustuskindlus paljudes piirkondades on tagatud aastakümneteks. Seega uute karjäärade lisandumine peaks olema väga lähimõeldud.

Selleks mõelda läbi maakonna tasandil piirkonnad, kus kaevandamine ei ole soovitatav ja kus see on eelistatud. Eelistada võiks olemasolevate karjäärade ümbruses (kus on mitu mäeeraldist ja mis piirnevad vahetult üksteisega) olevate varud ammendamist, et tekiks lõpuks terviklik ja lihtsamini korrastav ala. Teeme ettepaneku määrata kavandatavate karjäärade kauguseks elumajadest mitte lähemal kui 100 m.

Mõelda läbi karjäärade rajamise tingimused rohevõrgustike ja väärtuslike maastike aladel. Teeme ettepaneku riikliku tähtsusega rohevõrgustike aladel (tegemist on hästisäilinud suurte metsamassiividega ja elustiku seisukohalt on nende killustatuse vältimine oluline) ja väärtuslikel maastikel (eriti olulised või hästisäilinud maastikud, mille kaevandamine rikuks) kaevandamine keelata.

Maakonnaplaneeringuga asustuse suunamisel mõelda piirangute seadmisele maardlate peale ehitamise suhtes, et maavarasid kaitsta ja tagada ka tulevikus nende kättesaadavus.

Maakonnatasandil teedevõrgu planeerimisel tuleks samuti arvestada olulisemate maardlate paiknemist, arvestades nendest tulenevat suuremat liikluskoormust ja probleeme (tolmutõrje, transpordimasinade tiheda liikumise liikulusohutus).

Karjäärade korrastamise osas võiks maakonnaplaneering anda samuti soovitusi (veekogu, metsamaa, põllumaa, turbaaladel nt marjakasvatus).

Olemasolevad maardlad võiksid olla kantud kaardile, info on saadav Maa-ameti geoportaali maardlate kaardirakendusest <http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGis> või <http://geoportaal.maaamet.ee/est/Andmete-tellimine/Maardlate-nimistu-valjavotte-tellimine-p196.html>

9. Maakonnaplaneeringute koostamisel lähtuda Eesti Keskkonnastrateegiast aastani 2030, milles on ühe probleemina välja toodud transpordist tulenev saaste. Teede planeerimisel on probleemiks saasteained aga ka müra. Soovitame tutvuda uuringuga Eesti linnade saastatuse kohta (http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=1199665/linnade_aruanne_final.pdf)

10. Juhime tähelepanu väärtuslike põllumaade kasutamisele, selgitada tuleks seal elamuarenduse võimalikkust ja tingimusi.

11. Meieni on jõudnud infot soovides metsamaa kasutuselevõtuks põllumaana (aletamine), leiame, et maakonnaplaneeringus võiks käsitleda, kas ja mis tingimustel üldse näha ette metsamaa põlluks muutmist.

12. Juhime tähelepanu meie praktikas tihti ette tulevatele tööstus-, tootmis- ja elamualade konfliktidele. Maakonnaplaneeringus tuleks kindlaks määrata reeglistik (anda suunised) tööstus-, tootmisalade ja ka elamualade planeerimisele üldplaneeringu tasandil (samad põhimõtted võiksid kehtida ka maakonnaplaneeringuga planeeritavate muude objektide planeerimisel) ehk tuleb juba ette näha, millist tootmist/tööstust on võimalik nendel planeeritavatel aladel viljeleda, sest teatud liiki tegevustel on tegevuskohast kaugele ulatuv mõju, mis võib negatiivselt mõjuda elamualade arengule, mis jäävad nende tegevuste mõjupiirkonda. Kõige praktilisemaks näiteks on olukord, kus üldplaneeringu alusel on tööstusmaaks määratud külakeskuses või selle vahetus läheduses paiknev kasutusest väljajäänud kunagiste loomapidamishoonetega maa-ala. Nüüd pöördubki kohaliku omavalitsuse poole ettevõtte sooviga hakata sellel alal tegelema loomakasvatusega ning kuna üldplaneering on selle maa-ala tööstusmaaks määranud, muid tingimusi seadmata, siis tavapäraselt kohalik omavalitsus ei saa keelduda (pole keeldunud) nimetatud tegevuse lubamisest. Kuna tänapäevase ühiskonna nõudmised elukeskkonna kvaliteedile on muutunud 20 kuni 30 aasta taguse ajaga võrreldes, siis varem või hiljem jõuavad Keskkonnainspeksioonini ja Keskkonnaametini kaebused, mis on seotud, kas tööstusalalt tuleva lõhna, müra ja tolmu, võimaliku põhjaveereostuse ohuga või muu analoogse keskkonnamõjuga. Eelnimetatud mõjuritest on kõige raskem leida kõiki osapooli rahuldavat lahendust lõhna puhul, sest vastavad meetmed lõhna vähendamiseks on kas väheefektiivsed või tüüpiliselt liiga kulukad ettevõttele rakendada. Sellises olukorras on Keskkonnaamet pidanud mitmel korral tõdema, et just planeerimisstaadiumis oleks pidanud sellised probleemid saama oma lahenduse.

Keskkonnaamet näeb, et ülalnimetatud reeglistiku loomisel peab oluline sisend tulema KSH protsessist, mille raames analüüsitakse näiteks läbi maakonnas juba tegutsevate ettevõtlustüüpide (loomakasvatus, puidutööstus jne.) mõju ümbritsevale ja antakse võimalikud soovitused kujade (vahemaa erinevate objektide, siinkohal ka erineva maakasutusega alade vahel) loomiseks.

Siinkohal soovib Keskkonnaamet selguse huvides välja tuua, et ka külakeskustes (tiheasustusega aladel) paiknevate vanade tööstus- ja tootmisalade arendamine või sinna uute loomine on oluline, kuid luua tuleks kindlamad reeglid, mis kaugemale ulatuva keskkonnamõjuga objektide arendamise suunaksid eemale aladest, kus nende arendamine võiks kaasa tuua soovimatut mõju kohalikule elanikkonnale.

13. Maakonnaplaneeringus tuleb pöörata tähelepanu Vabariigi Valitsuse 15.07.2003 määruses nr 198 nimetatud olulise ruumilise mõjuga objektide planeerimise vajadusele. Meile teadaolevalt teatas Setomaa ettevõtluskeskkonna teemaplaneeringu koostamisel Elering uue elektriliini rajamise vajaduse võimalikkusest läbi Põlva ja Võru maakonna. Uus liin hakkaks läbima Värskat, Oravat, Meremäe ja Misso valdu. Leiame, et antud joonobjekti rajamist tuleb käsitleda maakonnaplaneeringus ning tõenäoline on, et antud joonobjekti rajamine mõjutab Natura alasid.

14. Soovitame käsitleda ka energiaparkide, tuulikute ja tuuleparkide rajamise üldiseid tingimusi.

15. Soovitame maakonnaplaneeringutes üle vaadata avalikele veekogudele juurdepääsud ja (mootor)paatide, kanuude vettelaskmise kohad ja kasutamisevõimalused veekogudel, kus on selleks võimalus ja huvi. Mootorpaatide kasutamine Lõuna-Eesti järvedel on igasuvine teema, milles pöörduakse tihti Keskkonnaameti poole.

16. Planeerimisseaduse § 7 lg 3 p 13 kohaselt tuleb maakonnaplaneeringu koostamisel määrata üleriigilise tähtsusega riigikaitse otstarbega maa-alad. Võrumaal asub Nursipalu harjutusväli, mille kavandamine on seotud looduskaitseliste ning sotsiaalsete probleemidega. Põlvamaal otsitakse kohta lasketiirule, kuid see pole õnnestunud, seega soovitame leida selle maakonnaplaneeringu käigus.

KSH programmi kohta märgime järgmist:

1. Teatame, et Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni esindaja KSH protsessis on Anu Holvandus.
2. KSH programmi joonisel 2 on kajastatud planeeringu ja KSH menetlus. Leiame, et joonisele tuleks lisada etapina ka planeeringu kooskõlastamine, mis eelneb selle vastuvõtmisele (ajakava tabelis on maakonnaplaneeringu kooskõlastamist eraldi tegevusena ette nähtud).

Huvitatud asutuste/isikute hulka soovitame kaasata maakondlikud jahindusorganisatsioonid, kust saab rohelise võrgustiku ülevaatamiseks vajalikku infot metsloomade liikumisteede kohta.

Lugupidamisega

/Allkirjastatud digitaalselt/

Ena Poltimäe
Regiooni juhataja

Anu Holvandus 680 7912
anu.holvandus@keskkonnaamet.ee

KESKKONNAINSPEKTSIOON

Andres Kõiv

Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Võru Maavalitsus

Meie 17.02.2014 nr -J-6-17/56 - 5

Võru maakonnaplaneeringu koostamine ja riiklike
huvide väljaselgitamine

Lugupeetud maavanem

Täname kutse eest osaleda Võrumaa maakonnaplaneeringu koostamisel. Keskkonnainspektsiooni nägemusel on maakonnaplaneeringu koostamisel oluline pöörata tähelepanu järgmistele aspektidele:

1. jälgida looduskaitseadusest tulenevaid piiranguid ehitamisele;
2. jälgida kinnipidamist ehituskeeluvööndist veekogude kaldal;
3. juurdepääsude planeerimine ja liikluskorralduse reguleerimine avalike randade juures;
4. määratletud peaksid olema rohekoridoride metsad;
5. määratletud peaksid olema kaitsealad, sh ka planeeritavad;
6. tootmispiirkondade ja elamumaade osas peaks olema üleminek sujuv, nende vahele peaksid jääma puhvertsoonid (mets või looduslik rohumaa);
7. koos asustuse suunamisega (uued perspektiivsed elamuehitusalad) pidada silmas ka rekreatsioonivõimaluste loomist.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Peeter Volkov
peadirektor

Kai Korkmann 730 2419
Kai.Korkmann@kki.ee

Hr Andres Kõiv
Maavanem
Võru Maavalitsus
mv@mv.werro.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/197-1

Meie 20.02.2014 nr 11-2/14/487-2

**Seisukoht Võru maakonnaplaneeringu ja
selle keskkonnamõju strateegilise hindamise
programmi osas**

Austatud härra Kõiv

Olete küsinud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 36 lõike 3 alusel Keskkonnaministeeriumi seisukohta Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi kohta. Ühtlasi palute meie seisukohta oluliste aspektide osas, mida tuleb nimetatud maakonnaplaneeringu koostamisel ja selle KSH läbiviimisel arvesse võtta. Oleme kõnealuse planeeringu lähteseisukohtadega ja KSH programmiga tutvunud ning alljärgnevalt esitame oma arvamuse nende osas.

Lähtudes põhjavee kasutamise ja kaitse korraldamisest tuleb Võru maakonnaplaneeringu koostamisel tähelepanu pöörata põhjavee kaitstusele, olemasolevatele keskkonnaministri poolt kinnitatud põhjaveevarudega aladele, veehaaretele, põhjaveekogumite vee seisundile, jääkreostusaladele ja -objektidele ning koostatud veemajanduskavadele.

Palume KSH käigus mõju põhja- ja pinnaveele käsitlemise juures arvesse võtta asjaolu, et planeeritav tegevus ei takistaks veemajanduskavaga kehtestatud pinna- ja põhjaveekogumite keskkonnaeesmärkide saavutamist. Veemajanduskavad perioodideks 2010-2015 on kättesaadavad keskkonnaministeeriumi koduleheküljel (<http://www.envir.ee/vmk>). Alates 2015. aasta algusest on kättesaadav ka veemajanduskava eelnõu 2016-2021. Veemajanduskava koostamise käigus tehtud analüüsid ja ülevaated on kättesaadaval Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaameti veebilehtedel.

Planeerimisseaduse § 7 lg 3 p 10 kohaselt tuleb maakonnaplaneeringus kajastada tehnovõrkude asukohti. Palume maakonnaplaneeringu tehnilise infrastruktuuri kaardil kajastada vähemalt reoveepuhastite ja veetöötlusjaamade asukohti nii, et need oleksid eristatavad. Sageli käsitletakse üldmõistet puhastusseadmed ega ole selge, kas nende all

mõeldakse reoveepuhasteid, veetöötlusjaamu (vee puhastamine joogivee saamiseks), settebasseine või õlipüüdnureid. Reoveepuhastite ja nende väljavoolude asukohtade kaardistamine on otseselt seotud ka pinnavee seisundile mõju hindamisega.

Juhul kui maakonnaplaneeringu elluviimine võib kaasa tuua veekogude füüsilisi muutusi või põhjaveetaseme märkimisväärseid muutuseid, tuleb KSH käigus võtta arvesse veeseaduse § 3¹² lõike 1 punktides 1, 3 ja 4 sätestatud asjaolusid. Nimetatud sätteid tuleb arvestada ka kaevandamisega rikutud alade puhul, kus veekogude asukoht ja veerežiim on kaevandamise tulemusena märkimisväärselt muutunud ja võib ka edaspidi muutuda. Kui KSH käigus selgub vajadus muuta olemasolevate keskkonnaregistrisse kantud veekogude kalda kitsendusi, täpsustada veekogude kaldajoont või lisada uusi veekogusid keskkonnaregistrisse, tuleb selliste tegevuste vajadus maakonnaplaneeringus ette näha.

Elustiku liikumiseks vajalike rohekoridoride analüüsil palume võtta arvesse asjaolu, et rohekoridoridena saaksid talitleda ka jõed, ojad, peakraavid, maaparandussüsteemide eesvoolud ja järved ning nendele veeseaduse ja looduskaitseadusega ette nähtud kalda veekaitsevööndid ja piiranguvööndid.

Maakonnaplaneeringus tuleb ette näha vajadus rakendada täiendavaid meetmeid, mis minimeerivad üleujutusriskiga piirkondades üleujutustest tekkiva ohu inimeste tervisele ja varale, samuti keskkonnale.

Palume maakonnaplaneeringu koostamisel arvestada projekteeritavate kaitsealadega, mille alale tegevuste planeerimisel tuleb silmas pidada looduskaitseaduse § 8 lõiget 6 (kui on esitatud loodusobjekti kaitse alla võtmise ettepanek või algatatud kaitse alla võtmise menetlus, siis võib peatada haldusakti andmise menetluse).

KSH programmi peatükki 4.4 tuleb täiendada viitega 2013. aastal valminud Natura hindamise juhendile (http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=1202908/Natura_juhis.pdf). Ühtlasi võiks lähtudes juhendist täpsustada, millisel tasemel ning kuidas viiakse läbi Natura hindamine maakonnaplaneeringu tasemel.

Peatükis 5 leheküljel 12 on öeldud, et KSH käigus analüüsitakse maakonnaplaneeringu vastavust muuhulgas ka teemaplaneeringutele „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“. Juhime tähelepanu sellele, et maakonnaplaneeringu lähteülesande kohaselt on planeeringu koostamise üheks ülesandeks maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu ülevaatamine ja vajadusel täiendamine, lähtuvalt EL roheline infrastruktuuri kontseptsioonist. Nimetatud dokumendiga on võimalik tutvuda internetis aadressil http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/index_en.htm. Seejuures palume planeeringu koostajal ja KSH eksperdil tutvuda käimasolevate rakendusliku sisuga uuringutega seoses rohealade sidususe hindamisega erinevate liikide elupaiganõudlusest lähtuvalt (näiteks LOORA uuringud).

KSH programmi leheküljel 12 on lause, et KSH ekspertide analüüsitulemused edastatakse töö käigus planeeringu koostajale teadmiseks ja arvestamiseks. Juhime tähelepanu sellele, et planeeringu ja KSH koostamine toimub üheaegselt ning paralleelselt, mistõttu ei ole nimetatud lause korrektne.

KSH programmi peatükis 6 on toodud planeeringu ja KSH menetluse skeem. Juhime Teie tähelepanu sellele, et skeemilt puudub planeerimisaduse § 17 kohane kooskõlastamise

etapp. Ühtlasi palume skeemil näidata, et kooskõlastamisel esitatakse koos planeeringuga ka KSH aruande eelnõu. See annab asutustele võimaluse KSH aruanne üle vaadata juba enne planeeringu ja KSH aruande avalikustamist, ühtlasi sätestab ka KeHJS § 40 lg 1, et KSH aruanne on osa strateegilisest planeerimisdokumendist. Kõnealuse peatüki tabelis 2 on planeeringu kooskõlastamise etapp toodud, kuid palume ka seal täpsustada, et seejuures esitatakse koos planeeringuga ka KSH aruande eelnõu.

Palume KSH programmi peatükki 7.1 täiendada ja lisada mõjutatud isikute nimekirja Eesti Turbaliit ja Eesti Mäetööstuse Ettevõtete Liit. Ühtlasi tuleb peatükki 8 KSH lähtematerjalide loetelusse lisada Ehitusmaavarade kasutamise riiklik arengukava 2011–2020.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ado Lõhmus
Asekantsler

Teadmiseks: Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regioon, voru@keskkonnaamet.ee

Maris Malva 626 0742; maris.malva@envir.ee

Pr Ulla Preeden
Maavanem
Põlva Maavalitsus

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/227 ja
nr 12-3/2014/175-1

Meie 27.03.2014 nr 11-17/14/500-4

Hr Margus Lepik
Maavanem
Valga Maavalitsus

**Seisukoht Põlva ja Valga maakonnaplaneeringute ja
nende keskkonnamõju strateegilise hindamise
programmide osas**

Olete küsinud Keskkonnaministeeriumilt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 36 lõike 3 alusel seisukohta Põlva ja Valga maakonnaplaneeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmide kohta. Ühtlasi palusite meie seisukohta oluliste aspektide osas, mida tuleb nimetatud maakonnaplaneeringute koostamisel ja nende KSH-de läbiviimisel arvesse võtta. Oleme kõnealuste planeeringute lähteseisukohtadega ja KSH programmidega tutvunud ning alljärgnevalt esitame oma arvamuse nende osas.

Olete oma kirjas välja toonud, et Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringud koostatakse ühiselt. Sellest tulenevalt palume kõnealuste planeeringute ja nende KSH-de osas arvestada Keskkonnaministeeriumi 20.02.2014 kirjaga nr 11-2/14/487-2 Võru maakonnaplaneeringu ja selle KSH programmi osas tehtud märkustega. Ühtlasi lisame alljärgnevalt täiendavalt oma ettepanekuid.

Teeme ettepaneku lisada kõnealuste maakonnaplaneeringute KSH programmidesse mõjuallikate peatükki järgmised punktid: 1) ühisveevärgi veehaarete asukohad ja kasutustingimused; 2) kalmistud; 3) jääkreostusalad ja -objektid.

Maakonnaplaneeringute ja KSH aruannete koostamisel tuleb arvestada maapõueseaduse §-ga 62, mille kohaselt tuleb maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tagada keskkonnaregistris arvele võetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Ühtlasi saab planeeringute koostamisel arvestada ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukava rakendusplaanis tehtud töödega. Kõnealustes maakondades on tehtud mahajäetud karjäärade revisjon (kaevandamisega rikutud ja mahajäetud ehitusmaavarade karjäärade revisjon erinevates maakondades on kättesaadav Keskkonnaministeeriumi

kodulehelt <http://www.envir.ee/1182906>). Vastavat infot on võimalik kasutada potentsiaalsete maavarade kaevandamiskohtade leidmiseks ja nende kasutamistingimuste määramiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ado Lõhmus

Asekantsler

Lisa: Keskkonnaministeeriumi 20.02.2014 kiri nr 11-2/14/487-2

Teadmiseks: Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regioon, polva@keskkonnaamet.ee

Maris Malva 626 0742; maris.malva@envir.ee

Võru Maavalitsus

Teie : 20.01.2014 nr 12-3/2014/197-1

Meie: 01.2014 nr 7.17/

Võru maakonnaplaneering ja Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu

Oleme tutvunud Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi eelnõuga ning esitame järgmised ettepanekud.

Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilisel hindamisel tuleb lähtuda riikliku kaitse all olevatest kultuurimälestistest ja nende kaitsevöönditest. Mälestised näitavad piirkonna ning kultuurimaastiku ajaloolist mitmekihilisust, mistõttu tuleb planeerimisel lähtuda mälestisi säästvast põhimõttest ning arvestada avalike huvidega. Mälestisi ümbritseva kaitsevööndi mõte on tagada mälestise säilimine ajalooliselt väljakujunenud maastikustruktuuris ja mälestist vääristavas keskkonnas, vältida mälestist ja ümbritsevat keskkonda kahjustavaid tegevusi. Õuealadest väljapoole jäävate mälestiste puhul tuleb tagada igäihe vaba juurdepääs mälestisele päikesetõusust loojanguni (Muinsuskaitseseadus § 26 lg 2).

Mälestiste nimekiri on kättesaadav Kultuurimälestiste riiklikus registris, millel on olemas riskasutus Maa-ameti põhikaardiga (register.muinas.ee). Vastavalt Muinsuskaitseseaduse § 25 lg 3 on kinnismälestiste kaitsevöönd 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist juhul, kui ei ole määratud teisiti. Mälestisel ja mälestise kaitsevööndis kehtivad muinsuskaitseseadusest (§ 24 ja § 25) tulenevad kitsendused. Muuhulgas on Muinsuskaitseameti ning linna- ja vallavalitsuse loata kinnismälestisel keelatud kinnistute piiride muutmine ja kruntimine, maakasutuse sihtotstarbe muutmine, teede rajamine ja remontimine, kaitsevööndis teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd.

Planeeringualale jäävate maa-alaliste arheoloogiamälestiste (asulakohad, maa-alused kalmistud, kalmed, muistsed põllud jms) väliskontuurid on nähtaval Maa-ameti põhikaardil kultuurimälestiste kihil. Küsimuste korral palume ühendust võtta Muinsuskaitseameti Võrumaa vaneminspektoriga või kartograafia nõunikuga.

Lisaks juhime tähelepanu 20. sajandi arhitektuuri objektidele. Kultuuriministeeriumi ja Muinsuskaitseameti eestvõttel on alates 2007. aastast kaardistatud Eesti 20. sajandi arhitektuuri väärtuslikke näiteid kõigis Eesti maakondades. Inventeerimise aruandes juhitakse tähelepanu ehitistele, mis vajavad riikliku kaitse alla võtmist, Muinsuskaitseameti poolt arvele võtmist või omavalitsuste poolset kaitset. Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilisel hindamisel palume arvestada antud töös tehtud ettepanekutega. Võrumaa 20. sajandi arhitektuuri inventeerimise tööga on võimalik tutvuda Muinsuskaitseameti kodulehel (<http://www.muinas.ee/files/Vorumaa.pdf>).

Muinsuskaitseamet juhib tähelepanu järgmistele analüüsimist vajavatele teemadele ja vajadusele hinnata planeeringu elluviimisega kaasneda võivaid mõjusid:

- erinevate ajaperioodide kultuurpärandi kihistused ja nende väärtus. Väärtust võiks omistada ajaloosündmustega või kohapeal tuntud muistenditega seotud paikadele, kultuuritegelaste elu ja tegevusega seotud paikadele, kohalikele inimeste eneseteadvustamise ja samastumise kohtadele;
- võimalikud arheoloogiliselt väärtuslikud alad. Piirkondi, kus arheoloogiamälestiste kontsentratsioon on eriti suur, tuleb arvestada mälestistele sobiliku keskkonna säilitamisega ning asjaoluga, et muinas- ja keskaegsete asustuskeskuste läheduses võib olla veel leidmata kultuuriväärtusi (asulakohti, kalmeid, rauasulatuskohti jms). Mälestiste rühmale sobilik keskkond on traditsiooniline ajaloolise asustusstruktuuriga maastik;
- olemasolevad ja potentsiaalsed miljööväärtuslikud alad. Soovitame külladesse ehitamise ja maakasutamise tingimuste määramisel analüüsida külade väljakujunenud struktuuri ja pidada oluliseks selle säilitamist. Oluliseks tuleb pidada väärtusliku miljöoga külade kruntide suurusi, hoonestuse ja kujundamise elemente, hoonestuse struktuuri ja maakasutust. Väärtuskriteeriumiteks võivad olla nii tüüpilisus kui ebatüüpilisus. Uut hoonestust ja maakasutust tuleb sobitada vanaga olemasolevaid väärtusi rikkumata. Väärtuslikud on piirkonnad, kus on alles enamus eestiaegseid talukohti ja algupäraselt säilinud taluarhitektuuri, on jälgitav ajalooline asustusstruktuur ja teedevõrk, traditsiooniline maakasutus;
- ajalooliselt väärtuslikud objektid (sh hooned, monumendid, sillad, teed, tähised jne) ja nende säilimiseks vajalike tingimuste seadmine;
- maastikupilt, sh vaated kultuurilooliselt olulistele objektidele, vaatekoridoride määratlemine;
- väärtuslike maastike piiride täpsustamine. Keskkonna kultuuristamisel varasemate põlvkondade töö väärtustamine. Ajaloolise väärtusega on maastikumuster, kus võib leida muinasaegseid, mõisaaegseid, taluaegseid ja kolhoosiaegseid maastikke. Olulised on maastikud, kus on kiviaiad, -vared, lahtised madalad kraavid, alleed jms.

Oluline on hinnata ka kultuurikeskkonna säilitamist tagavate tingimuste seadmise piisavust ja vajadusel teha strateegilise keskkonnamõju hindamise käigus täiendavaid ettepanekuid.

Pakume Teile abimaterjalina kõigi ülalnimetatud teemade analüüsimiseks Muinsuskaitseameti poolt viimastel aastatel tellitud valdkondade inventeerimisi ja analüüse. Kõik need on saadaval Muinsuskaitseameti arhiivis Pikk tn 2 Tallinnas. Mõningatel juhtudel on töö nähtav ka Internetis. Täiendavate küsimuste puhul palume pöörduda Muinsuskaitseameti maakonnainspektori poole. Palume teavitada KSH ja planeeringu arutelust Muinsuskaitseameti Võrumaa vaneminspektorit.

Lugupidamisega

Allkirjastatud digitaalselt

Urve Tiidus
Kultuuriminister

Koostaja: Kersti Siim, tel 782 0126
Muinsuskaitseameti Võrumaa vaneminspektor

Lp Ulla Preeden
Maavanem
Põlva Maavalitsus
info@polva.maavalitsus.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/227

Lp Andres Kõiv
Maavanem
Võru Maavalitsus
mv@mv.werro.ee

20.01.2014 nr 12-3/2014/197-1
22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Lp Margus Lepik
Maavanem
Valga Maavalitsus
info@valgamv.ee

20.01.2014 nr 12-3/2014/175-1
29.01.2014 nr 12-3/2014/288-1

Meie 19.02.2014 nr 6.2-3/1131

Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringute
keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Põlva maavanem on 20.01.2014 kirjas nr 12-3/2014/227, Võru maavanem on 22.01.2014 kirjas nr 12-3/2014/217-1 ja 20.01.2014 kirjas nr 12-3/2014/197-1 ning Valga maavanem on 20.01.2014 kirjas nr 12-3/2014/175-1 ja 29.01.2014 kirjas nr 12-3/2014/288-1 palunud Keskkonnaministeeriumilt ja Maa-ametilt seisukohta Põlva, Võru ja Valga maakonnaplaneeringute keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmide osas. Keskkonnaministeerium edastas kirjad vastamiseks Maa-ametile. Põlva, Valga ja Võru Maavalitsused on oma kirjades märkinud, et vastavalt 27.08.2013 sõlmitud Põlva, Valga ja Võru Maavalitsuste kokkuleppele nr 3-3/2013/247 koostavad nimetatud maavalitsused maakonnaplaneeringuid ühiselt. Sellest tulenevalt on maavalitsused avaldanud soovi Kagu-Eesti piirkonna tervikuna käsitlemiseks ning palunud võimalusel koondada kolme maakonda puudutavad olulisemad huvid ühte vastusesse. Maa-amet, tutvunud edastatud KSH programmidega ja planeeringute lähteseisukohtadega, märgib järgmist.

Planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 16 lõike 1 kohaselt koostatakse maakonnaplaneering koostöös maa-ala kohalike omavalitsustega, planeeritava maa-ala naabrusesse jäävate maakondade maavanematega ja ministeeriumidega, kelle valitsemisalas olevaid küsimusi planeering käsitleb. Keskkonnaministeerium on oma 01.02.2013 käskkirjaga nr 84 volitanud Maa-ametit esindama Keskkonnaministeeriumi kui kinnisasja omanikku planeerimismenetluses, kus planeeringu mõju ulatub maareformi seaduse § 31 lõike 2 tähenduses jätkuvalt riigi omandis olevale maale või Eesti Vabariigi

omandis Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevatele maaüksustele, mille volitatud asutuseks on Maa-amet.

Valga, Võru ja Põlva maakonnaplaneeringute KSH programmid on koostatud AS-i Ramboll poolt ning kõigis programmides on punktis 4.1. *Mõjuallikad* loetletud võimalike mõjuallikadena muudatusi tõmbekeskuste ja tiheasustusalade paiknemisel; maa- ja veealade kavandatavaid kasutustingimusi; kavandatavaid teid, raudteid, veeteid, tehnovõrkude koridore, lennuvälju, sadamaid, jäätmete ladestamise kohti; kavandatavaid puhkealasid; kavandatavaid riigikaitse otstarbega maa-alasid; kavandatavaid olulise ruumilise mõjuga objekte.

Maa-ameti hinnangul on koostatud lähteseisukohad põhjalikud. Soovime välja tuua Maa-ameti jaoks olulised valdkonnad, mille käsitlemine maakonnaplaneeringutes omab Maa-ameti jaoks kaalukat rolli:

1. Toimepiirkondade keskusena toimivad linnapiirkonnad ja toimepiirkonnad koos vastava tsoneeringuga - linnapiirkonnad, siirdealad, äärealad. Samuti uued arendusalad. Maa-ameti jaoks on oluline, et uusi arendusalasid, linnapiirkondi ja siirdealasid ei kavandataks väärtuslikele põllumaadele.
2. Väärtuslike põllumaade määratlemine ning nende säilitamist tagavate meetmete kehtestamine. Maa-ameti hinnangul annab väärtuslike põllumaade määratlemine selgemad suunised nii avalikkusele, kui ka kinnisasjade omanikele maaelu arenguks või asustuse tihendamiseks.
3. Teede, raudteede, veeteede ja tehnovõrkude koridoride, lennuväljade, sadamate ja jäätmete ladustamise kohtade ning muude tehnorajatiste paigutamise määramine. Maa-ameti jaoks on äärmiselt oluline, et maakonnaplaneeringute joonistele kantakse perspektiivsed joonehitised, sest nendega kaasnevad ulatuslikud kitsendused. Samuti annab perspektiivsete joonehitiste kajastamine joonistel Maa-ameti jaoks selged suunised maade reserveerimiseks ja maa riigi omandisse jätmiseks.

Maapõuaseaduse (edaspidi MaaPS) § 63 lõike 4 kohaselt, kui planeeritaval maa-alal asub keskkonnaregistri maardlate nimistus olev maardla või selle osa, kooskõlastatakse maakonnaplaneering PlanS-s sätestatud korras Keskkonnaministeeriumi või keskkonnaministri volitatud isikuga. Keskkonnaminister on oma 12.11.2010 käskkirjaga nr 1622 andnud Maa-ametile volituse kooskõlastada maakonnaplaneeringuid, üldplaneeringuid või detailplaneeringuid, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.

Keskkonnaministeeriumi poolt on 2010. aastal koostatud ehitusmaavarade kasutamise riiklik arengukava 2011-2022, mis on kättesaadav elektroonselt aadressil <http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=1163577/Arengukava.pdf>.

Vabariigi Valitsus kiitis ehitusmaavarade kasutamise riikliku arengukava heaks 10. märtsil 2011. Arengukavas on välja toodud ehitusmaavarade puudujääk Põlva, Valga ja Võru maakondades. Arvestades piirkonna ehitusmaavara defitsiiti, vajadust kaitsta arvelolevat maavaravaru ning olemasolevat olukorda, palume maakonnaplaneeringute koostamisel arvestada ka Ehitusmaavarade riikliku arengukava 2011-2022 aruandes tooduga.

Selleks, et edaspidises planeerimisprotsessis oleks võimalik arvestada keskkonnaregistri maardlate nimistus olevate maardlatega, palume maakonnaplaneeringute jooniste koostamisel kasutada keskkonnaregistris arvelolevate maardlate piire. Keskkonnaregistri seaduse § 6 kohaselt peab planeeringute koostamisel kasutama üksnes keskkonnaregistrisse kantud keskkonnaandmeid. Maakonnaplaneeringute ja KSH aruannete koostamise lihtsustamiseks soovime küsida keskkonnaregistri maardlate nimistust ajakohane väljavõte.

Palume planeeringutes ja KSH koostamisel arvestada MaaPS § 62 sätetega, mille kohaselt tuleb maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tagada keskkonnaregistris arvele võetud maavara kaevandamisväärsena säilimine ja juurdepääs maavaravarule. Nimetatud seaduse § 62 lõike 3 järgi võib Keskkonnaministeerium maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat püsiva iseloomuga tegevust lubada üksnes juhul, kui kavandatav tegevus ei halvenda maavaravaru kaevandamisväärsena säilimise või maavaravarule juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

Palume enne Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringute vastuvõtmist esitada planeeringud kooskõlastamiseks Maa-ametile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Raivo Vallner
Peadirektori esimene asetäitja
peadirektori ülesannetes

Teadmiseks: Keskkonnaministeerium

Triinu Suits 675 0191, triinu.suits@maaamet.ee
Terje Sild 665 0670, terje.sild@maaamet.ee

MAANTEEAMET

Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 VÕRU

Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Meie 24.01.14 nr 19-2/14-00098/008

mv@mv.werro.ee

Võru maakonnaplaneeringu KSH programmi eelnõu

Olete küsinud seisukohta Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu kohta.

Maanteeamet leiab, et nimetatud programmi eelnõud on vaja täiendada järgmiselt:

- kavandatavate tee-ehituslike tööde puhul viidata Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Riigimaanteede teehoiukava 2014-2020“-le, sest selles määratakse konkreetsed tegevused ja ka vahendid;
- käsitleda mh liiklusest tingitud keskkonnamüra ja tekkiva tolmu vähendamist, viidates Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud „Riigimaanteede teehoiukava 2014-2020“-le, sest selles määratakse konkreetsed tegevused ja ka vahendid;
- kindlasti peab käsitlema maavarade varustuskindluse tagamist planeeritavatele objektidele. Erilist rõhku peab panema lubjakivi maardlatele, mis oleksid kogu Lõuna-Eesti materjaliga varustamise allikaks;
- kindlasti tuleb hinnata maakasutuse ja teedevõrgu kavandamisel avalduvat mõju liiklusohutusele, vastavalt EL direktiivi 2008/96 artiklile 3.

Maanteeameti esialgsel hinnangul paikneb Võru maakonnas mõned teelõigud (näiteks kõrvalmaantee nr 25150 Raiste-Osula-Varese Raiste-Osula lõik), mida oleks vajalik õgvendada, et suurendada liiklusohutust. Sellest tulenevalt soovib Maanteeamet koostöös Võru Maavalitsusega määratleda õgvendatavad teelõigud maakonnaplaneeringu tasandil. Maanteeameti poolseks kontaktisikuks planeeringuga seotud küsimuses on planeeringute osakonna peaspetsialist Kaarel Lääne, e-post kaarel.laane@mnt.ee, tel 7408 122.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Villu Lükk
keskkonnatalituse juhataja

Rein Kallas

Pärnu mnt 463a
10916 Tallinn

Tel +372 611 9300
Faks +372 611 9360
E-post: info@mnt.ee

Kodulehekül:
www.mnt.ee
Registrikood 70001490

Rein.Kallas@mnt.ee

Põlva Maavalitsus
Valga Maavalitsus
Võru Maavalitsus

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/227
Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/175-1
Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/197-1
Meie 21.02.14 nr 1.10-17/14-00143/048

Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringute
käigus riiklike huvide selgitamine ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
programmi eelnõu

Austatud maavanemad

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium tänab teid Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringute 2030+ koostamisse kaasamise eest. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi *MKM*) valitsemisalas on riigi majanduspoliitika ja majanduse arengukavade väljatöötamine ning elluviimine tööstuse, kaubanduse, energeetika, elamumajanduse, ehituse, transpordi, liikluskorralduse, liiklusohutuse suurendamise ja liiklusvahendite keskkonnakahjulikkuse vähendamise, informaatika, telekommunikatsiooni, postside ja turismi valdkonnas.

Ministeerium tegutseb põhimääruse alusel ja täidab seadusest tulenevaid ja seaduse alusel Vabariigi Valitsuse antud ülesandeid oma valitsemisalas. Peamisteks strateegilisteks alusteks MKMi arengukaval (kättesaadav <http://www.mkm.ee/326197/>) on Konkurentsivõime kava „Eesti 2020“ konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna ning keskkonnasõbraliku majanduse ja energeetika valdkonnas püstitatud eesmärgid, Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammi eesmärgid aastaks 2015 (kättesaadavad <http://www.mkm.ee/326349/>). Lisaks on MKMi eesmärgid kajastatud Riiklikus struktuurivahendite strateegias 2007-2013 ning aastateks 2007-2013 koostatud rakenduskavades (kättesaadavad <http://www.mkm.ee/struktuurivahendid-2007-2013/>). Peame oluliseks strateegilistes dokumentides püstitatud eesmärkide kajastumist valdkondlikult ka Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringutes 2030+.

Esitame mõned konkreetset valdkondlikud ettepanekud. Üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ elluviimise tegevuskavas on püstitatud ülesanne uute maakonnaplaneeringute koostamiseks, mille eesmärgiks on olemasolevale asustusstruktuurile toetuva mitmekesise ja valikuvõimalusi pakkuva elu- ja majanduskeskkonna kujundamine. Pikast tulevikuperspektiivist lähtuva planeeringu puhul tuleb lähtuda olemasoleva prognoosi kõrval just tulevikuvaatele rajanevast asustusstruktuurist, kuna praegu olemasolev vaade on vaid selle üks tegur.

Tööstusalade planeerimise juures peame otstarbekaks nende loomist elamupiirkondade lähedusse, mis arvestaks piirkondade tasakaalustatud arengu ja säästva ning keskkonnahoidliku elutegevusega.

Teavitame, et kavandatava raudteeseaduse muudatusega plaanitakse muuta raudtee kaitsevööndi ulatust sõltumata asukohast mõlemale poole raudteed äärmisest rööpast 30 m laiuseks (praegu asulates 30 m ja asulaväliselt 50 m).

Palume maakonnaplaneeringute koostamisel lähtuda ka „Transpordi arengukavas 2014–2020“ kirjeldatud sundliikumiste vähendamise põhimõttest.

Teiste kehtivas maakonnaplaneeringus ja kohalike omavalitsuste üldplaneeringus toodud perspektiivsete trasside vajaduse ning paiknemise osas saab Maanteeamet anda oma hinnangu maakonnaplaneeringu koostamise protsessis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marika Piske
kantsler

MEREMÄE VALD

Andres Kõiv
Võru Maavalitsus
mv@mv.werro.ee

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/198-1

Meie: 13.02.2014 nr 7-10/152-1

Võru maakonnaplaneeringu koostamise käigus kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide selgitamine ning seisukoha küsimine maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas

Palusite, et Meremäe Vallavalitsus tooks välja, millised on olulised kohalikud huvid, mis vajavad kindlasti käsitlemist Võru maakonnaplaneeringus.

Meremäe Vallavalitsus peab oluliseks, et:

1. Maakonnaplaneeringuga kavandatu on kooskõlas Euroopa Liidu tasandil kokku lepitud energiasäästu ja resursitõhususe põhimõtetega, sh nähaks ette võimalusi taastuvenergia laialdasemaks kasutuselevõtuks.
 2. Maakonnaplaneeringu koostamisel väärtustatakse piirkondlikke eripärasid, sh Seto kultuuri- ja looduspärandit.
 3. Planeeringus nähakse ette tegevused teedevõrgu kvaliteedi parandamiseks ja laiendamiseks, sh Setomaa ühendamiseks Miikse-Luhamaa teega.
 4. Maakonnaplaneeringuga tehakse ettepanek Vastseliina-Vinski-Petseri liikumissuuna taasavamiseks – piiripunkti rajamiseks.
 5. Maakonnaplaneeringu koostamise käigus kaalutakse kõrgepingeliinide asukohavariante.
- Nimetatud aspekt on oluline, kuna Setomaa ettevõtluse teemaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu kohta esitas Elering AS oma seisukohad, milles selgitas, et käsil on uuring, millega uuritakse Baltimaade võimalikku lahtiühendamist Venemaa ühendelektirisüsteemist. Juhul kui selline projekt peaks tulevikus teoks saama, tekib vajadus ühendada kokku Eesti ja Läti 330 kV kõrgepinge õhuliinid läbi Eesti ja Läti territooriumi. Praegu saavad need liinid kokku Venemaa Föderatsiooni territooriumil. Eesti ja Läti 330 kV õhuliinide kokkuühendamisel tuleks rajada täiendavalt ca 60 km pikkune liin mööda Eesti kagupiiri. Elering AS esitas ka omapoolse liinilõigu kulgemise ettepaneku, mille kohaselt läbiks see Värskat, Oravat, Meremäe ja Misso valla territooriume. Tähelepanu väärib tõsiasi, et Meremäe valla territooriumil kulgeks liin mh läbi Piusa-Võmmorski hoiuala. Kõrgepingeliini kulgemist läbi Setomaa valdade vaadeldi ka viimasel teemaplaneeringu töökoosolekul, kus jõuti järeldusele, et kuna kõrgepingeliinide näol on tegemist planeerimiseaduse § 29¹ kohase joonehitisega, siis tuleks selle asukoha variante kaaluda maakonnaplaneeringu koostamise käigus.

Eeltoodust tulenevalt palun lisada maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ptk 4.1. Mõju allikad esitatud loetellu ka planeerimiseaduse § 29¹ kohased joonehited.

MEREMÄE VALD

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rein Järvelill
vallavanem

Triinu Vaab 7856635

MISSO VALLAVALITSUS

Lp Andres Kõiv
Maavanem
Võru Maavalitsus

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/198-1
Meie: 28.02.2014 nr 7-2/44-1

Võru maakonnaplaneeringu ja maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu

Lugupeetud Andres Kõiv

Misso Vallavalitsus toob järgnevalt välja ettepanekud, mida Võru maakonnaplaneeringus kajastada:

1. Võttes arvesse asjaolu, et Lõuna – Eestist toimub pidev väljaränne on Misso valla ettepanek maakonnaplaneeringus kajastada projekte „Tule Maale“ ja „Maale elama“.
2. Seoses elanikkonna vananemisega on vajalik Misso valda rajada nõutele vastav üldhooldekodu. Misso Vallavalitsus peab oluliseks ka perearstikeskuse säilitamist kohapeal.
3. Tagada Setu, Võru, Läti, Vene, Eesti traditsioonide ja kultuuri säilimine kohalikul ja riiklikul tasandil. Oluline on Luhamaa Pühavaimu kiriku säilitamine kui selle piirkonna omalaadne õigeusu kirik. Samuti kajastada Siksälä pärandi kaitset ja kasutamist, oluline on ka Luhamaa külatare säilimine.
4. Spordi valdkonnas on oluline arendada olemasolevaid ressursse ning leida samuti ka uusi võimalusi. Koostöös Keskkonnaametiga leida näiteks võimalus, kuidas Misso vallas asuvaid järvi saaks kasutada spordiga tegelemiseks (veesport jms) ning sellega seoses taastada vanu traditsioonilisi üritusi (veespordipeod). Tervisespordiga harrastamiseks ja selle edendamiseks oleks vaja kergliiklusteed Luhamaal Misso alevikuni ning lisaks matkaradu ja jalgrattateid. Olulise tähtsusega on arendada edasi Misso tehnikaspordikeskuse tegevust, mis vajab investeeringuid, et vastaks rahvusvahelistele tingimustele. Samuti vajab rekonstrueerimist Misso kooli staadion.
5. Transpordi valdkonnas on Misso valla huviks Pihkva – Riia teekatte renoveerimine ja sellega seoses ka kõrvalmaanteed mustkatte alla nt Rammuka-Tsiistre. Kuna elanikkond on väike, siis ühistransporditeenust võiks kombineerida kohaliku taksoteenusega.
6. Põllumajanduse valdkonnas on tähtis edasi väärindada kohalikke tooraineid – lehmapii ja kitsepii. Oluline põhimõte on loomakasvatus viia tiheasutusaladest kaugemale ning samuti toetada keskkonnasõbralikku majandamist.

7. Turismivaldkonnas on vaja edasi arendada agroturismi ja toetada elamusturismi ning loodusturismi.
8. Ettevõtlusvaldkonnas vaja kindlasti kajastada Luhamaa Tööstusala, kui ettevõtlust soodustav planeering. Lisaks oluline toetada kohalikke ressursse väärtustavate ettevõtete loomise võimalusi, kasutades maksimaalselt ära asukohta Euroopa Liidu idapiiril. Toetada ka sotsiaalsel ettevõtlust ning väikeettevõtlust, samuti pöörata enam tähelepanu kohalike ettevõtete ühisturundamisele ja koostööle.
9. Misso valla noortele on vaja luua oma noortekeskuse ruumid ning leida koostöövõimalusi teiste valdade noorteühendustega.
10. Misso valla territooriumil asuvad mitmed riigiasutused. Töötajate leidmisel võiks konkursil eelistada kohapeal elavaid inimesi või siis pakkuda elukohta töökoha lähedal koostöös vallaga.
11. Planeeringus välja tuua vallas asuvate munitsipaalhoonete (koolihoone, vallakeskus, sotsiaalkeskus, õpilaskodu jt) energiasäästlikumaks muutmine, taastuva energia kasutamise hoogustumine. Vajalik tagada kohaliku päästevõimekuse tugevdamine ning samuti ka maaelu keskuse arendamine.
12. Misso kooli säilimiseks on vaja tagada, et lapsed saaksid tugeva põhihariduse ning selleks, et õpilasi juurde tuleks, on vaja perspektiivset õppekallakut (nt infotehnoloogia) ja kaasaegset õpilaskodu.
13. Vajalik edasi arendada taristu kaasajastamist ning tagada taskukohane ja kiire internet igasse piirkonda.
14. Keskkonnamõjude hindamise osas tuleks koos Keskkonnametiga üle vaadata Hino järve maastikukaitseala kaitse-eeskiri ja võimalusel teostada inventuur, et kas kaitstavad liigid ikka paiknevad kaitstavatel aladel ja võibolla on vajadus (nt lindudele) paremate elutingimuste loomisel mingeid töid teostada. Looduskaitsepiirangud küll väärtustavad keskkonda, kuid samas pärsvad majandustegevust. Seega läbi arutada tasakaalustatud arenguvõimalused nii kogukonnas kui ka riiklikul tasandil. Kaitsealadel võiks rohkem lubada inimtegevust ning võimalusel kalade arvukust veekogudes suurendada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Lembit Sikk
vallavanem

Maret Einla 53005399, maa@misso.ee

MÕNISTE VALLAVALITSUS

Võru Maavalitsus
Jüri tn 12
Võru linn
tiiu.kutti@voru.maavalitsus.ee

Teie: 20.01.2014 nr 3/2014/198-1
Meie: 20.02.2014 nr 7-2/63-1

Võru maakonnaplaneeringu koostamise seisukoha andmine

Võru maavalitsus saatis Mõniste Vallavalitsusele 20.01.2014 kirja nr 3/2014/198-1, milles palusite välja tuua olulised kohalikud huvid, mis vajaksid käsitlemist koos riiklike huvidega Võru maakonnaplaneeringus ning seisukohta maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas.

Planeerimisseaduse § 7 lg 3 p 7 ütleb, et maakonnaplaneeringu ülesanne on loodusvarade, väärtuslike põllumaade, maastike ja looduskoosluste säilimist ning roheline võrgustiku toimimist tagavate meetmete kavandamine ning § 7 lg 3 p 9 ütleb, maakonnaplaneeringu ülesandeks on maardlate ja maavaravaru kaevandamisest mõjutatud alade kasutustingimuste määratlemine. Mõniste Vallavalitsuse ettepanek on käsitleda koostatavas maakonnaplaneeringus maavarade kasutamise planeerimist ja reguleerimist arvestades maakonna väärtuslikke maastikke ja roheline võrgustiku alasid.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisus arvestada planeeritavate Naha ja Kalkahju dolokivikarjääri keskkonnamõju Mõniste vallale.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Roop
vallavanem

Mari Vaher
maakorraldaja
7864724
mari.vaher@moniste.ee

Mõniste küla
Mõniste vald
66002 VÕRUMAA

tel +372 789 1231
+372 789 1297
e-post: vald@moniste.ee

EE421010402007012003 SEB
Registrikood 75001129
TP 575101

PÄÄSTEAMET
ESTONIAN RESCUE BOARD

Maavalitsused

27.01.2014 nr PA 7.3-1/906

Maakonnaplaneeringutes hädaolukorra riskidega arvestamine

Lugupeetud maavanem

Vabariigi Valitsuse 18. juuli 2013 korraldusega nr 337 algatati üle Eesti uute maakonnaplaneeringute koostamine. Planeeringu koostamisel tuleb sealjuures juhendada Siseministeeriumi lähteülesandest, mille kohaselt peab planeeringutes arvestama hädaolukorra riskianalüüside tulemustega. Riskidega arvestamise tingimus loetakse täidetuks, kui maakonnaplaneering on kooskõlastatud Päästeametiga.

Päästeameti seisukohtade selgitamiseks riskidega arvestamise osas on Päästeametis koostatud ruumilise planeerimise käsiraamat, mis on kättesaadav Päästeameti veebileheküljelt aadressil <http://www.rescue.ee/43421>. Käsiraamatus tuuakse ära riskiallikad, mille kajastamist peab Päästeamet maakonnaplaneeringutes vajalikuks, sh planeeritava alal asuvad või seda suurõnnetuse korral mõjutavad ohtlikke kemikaale käitlevad ettevõtted, ülejutusohhtlikud alad, kiirgustegevusluba omavad objektid, ohtlike kemikaalide transporditeed ja kaubajaamad, torujuhtmed jms. Lisaks tuuakse käsiraamatus ära kooskõlastuse eelduseks olevate täiendavate analüüside vajadus, sh planeeritava poolt päästetöö toimepidevusele avaldatava mõju analüüs. Nõustamise vajaduse korral võib pöörduda regionaalse päästkeskuse poole.

Juhime tähelepanu sellele, et riskide maandamise parimaks tagamiseks soovib Päästeamet olla kaasatud kogu planeeringu koostamise protsessi, sh keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi ja aruande koostamisse.

Lugupidamisega,

(allkirjastatud digitaalselt)

Alo Tammsalu

peadirektori asetäitja

peadirektori ülesannetes

Jaan Elken, 5629 8558
jaan.elken@rescue.ee

PÄÄSTEAMET LÕUNA PÄÄSTEKESKUS

Hr Andres Kõiv
Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 Võru

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Meie: 25.02.2014 nr 7.3-4.2/685

Võru maakonnaplaneeringust

Päästeamet edastas maavalitsustele 27.01.2014 kirjaga nr PA 7.3-1/906 oma seisukohad maakonnaplaneeringutes hädaolukorra riskidega arvestamise põhimõtete ja Päästeameti kaasamise kohta. Päästeameti seisukohast on oluline, et maakonnaplaneeringu koostamise käigus oleks arvesse võetud planeeringuga kaasnev mõju päästetööde toimepidevuse tagamisele. Ühtlasi peame vajalikuks, et läbi ruumilise planeerimise oleks tähelepanu pööratud pääste juhitud hädaolukordade riskide maandamisele.

Kuna planeeringu koostamise ja KSH menetlus ühendatakse võimalikult ulatuslikult, palub Päästeameti Lõuna päästekeskus maakonnaplaneeringu lähteseisukohtade täiendamisel, keskkonnamõjude strateegilisel hindamisel ja maakonnaplaneeringu koostamisel arvestada läbivalt järgmiste põhimõtetega:

- keskkonnamõjude hindamisel tuleb arvesse võtta olemasolevad riskiallikad, sh planeeringualal asuvad või seda suurõnnetuse korral mõjutavad ohtlikke kemikaale käitlevad ettevõtted, üleujutusohtlikud alad, kiirgustegevusluba omavad objektid, ohtlike kemikaalide transporditeed ja kaubajaamad, gaasitorujuhtmed, ohtlikud teedelõigud, ristmikud, ohtlikud raudteelõigud, raudteeülesõidu ja ülekäigukohad, tuleohtlikud alad, lennuväljad jms.
- tuua välja põhimõtted ja soovitusel olulise ruumilise mõjuga ja suure riskiohuga objektide planeerimise ja paiknemise kohta,
- hinnata ja tagada planeeritava vastavus tuleohutusnõuetele,
- hinnata planeeritava mõju päästetöö toimepidevusele,
- planeeringu koostamise ja keskkonnamõjude hindamise käigus arvestamist vajavad hädaolukorra riskid on suurõnnetus ohtlikke kemikaale käitlevas ettevõttes või muus tööstus- või laohoones, üleujutus tiheasustusalal, raskete tagajärgedega õnnetus maanteel, raskete tagajärgedega õnnetus raudteel, ulatuslik metsa- või maastikutulekahju, riigisisese tekkepõhjusega kiirgusõnnetus, raskete tagajärgedega õhusõidukiõnnetus.

Hädaolukordade riskianalüüsid on avaldatud neid koostanud asutuste kodulehtedel ja riiklik riskianalüüsi kokkuvõtte Siseministeeriumi kodulehel. Kuna riskianalüüsid on koostatud riigiülesele, konkretiseerib päästekeskus neid regionaalse riskianalüüsi kokkuvõtte koostamise käigus käesoleva aasta II kvartali jooksul. Peale regionaalse riskianalüüsi kokkuvõtte heakskiitmist regionaalses kriisikomisjonis edastame selle kindlasti ka planeeringu töörühmale.

Tulenevalt asustustiheduse muutumisest, riskide uuest asetusest ning maakonna omavalitsuste võimalikest arengutest võib tekkida vajadus uute päästekomandode rajamiseks selliselt, et oleks tagatud parem elupäästevõimekus ning sündmustele kiirem reageerimine. Selleks võib tekkida täiendav vajadus riigikaitse otstarbega maade reserveerimiseks päästekomandode jaoks. Sama vajadus võib tekkida ka seoses demineerimistööde teostamiseks vajalike lõhkamiskohtade planeerimisega maakonnas. Päästeamet täpsustab oma tegevuse jaoks vajamineva riigimaa broneerimisega seotud küsimusi edasise planeerimise käigus ja teavitab sellest maavalitsust ja planeeringu koostajaid.

Võrumaad puudutavates küsimustes on Päästeameti esindaja maakonnaplaneeringu töörühmas Võrumaa päästepiirkonna juhataja Kaino Zilmer (kaino.zilmer@rescue.ee).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margo Klaos

Keskuse juht

Sama: Ramboll Eesti AS

Arvi Uustalu 5226361; 7337 325

arvi.uustalu@rescue.ee

Lugupeetud maavalitsuste arengu- ja planeeringuosakonnad

Olete esitanud Eesti Planeerijate Ühingu kirjad seisukohtade saamiseks maakonnaplaneeringutele ning KSH programmile.

04.02.2014 toimus Tallinnas seminar planeerimise teemal, milles siseministeerium andis ülevaate ka maakonnaplaneeringute koostamise protsessist. Sellega seoses on kavas ühingul korraldada 21.02 arutelu maakonnaplaneeringute koostamise osas, et anda ühingu poolt sisendit nii maakonnaplaneeringute metoodilise koostamise kui KSH programmi osas.

Seega saame esitada ühingu seisukohad orienteeruvalt 26.02.2014. Loodame, et teil on võimalik meie ettepanekuid siiski arvestada, vaatamata asjaolule, et maakonnaplaneeringu koostamise protsess on äärmiselt pingeline.

Lugupidamisega

Maila Kuusik

Eesti Planeerijate Ühingu juhatus nimel

Eesti Planeerijate Ühing

Pr Ulla Preeden

Maavanem

info@polva.maavalitsus.ee

Teie 31.01.2014 nr 12-3/2014/406

Meie 27.02.2014 nr 8/2014

Põlva maakonnaplaneeringu koostamise käigus ruumilise arengu vajaduste ja huvide selgitamine

Lugupeetud proua maavanem

Eesti Planeerijate Ühing tänab võimaluse eest Põlva maakonnaplaneeringu koostamises kaasa rääkida. Ühingu tegevuse eesmärgiks on parima planeerimisalase praktika väljatöötamine ning levitamine, planeerimisalase koostöö arendamine ning kogemuste ja info vahetus eri tasandite planeeringutega tegelevate spetsialistide vahel.

Uute maakonnaplaneeringute koostamine on oluline etapp Eesti ruumilises planeerimises. Olukorras, kus valdavas osas omavalitsustest on olemas kehtivad üldplaneeringud ja hiljuti kehtestati uus üleriigiline planeering, nõuab maakonnaplaneeringute sisu ja vorm uut kvaliteeti. Seega on maakonnaplaneeringul, lisaks sisendi andmisele üldplaneeringutesse, sama oluline, kui mitte olulisem, roll sisendi andmisel riigi tasandi strateegilistesse dokumentidesse, et tagada maakonnaplaneeringu edasine elluviimine. Ühing peab äärmiselt oluliseks maavalitsuse koostööd ministeeriumidega planeeringu koostamisel, edasisel elluviimisel ning selle rahastamisel. Kuna samaaegselt toimub ka ministeeriumides EL 2014-2020 programmeerimisperioodi meetmete väljatöötamine, on oluline, et sisend maakonnaplaneeringust jõuaks ka meetmete väljatöötamise protsessi.

Maakonnaplaneeringu aluseks peab olema arusaam muutunud olukorrast ühiskondlikes trendides nii Eesti kui rahvusvahelises kontekstis. Maakonnaplaneeringute eesmärk on regionaalsete arengute ruumiline, pikaajaline ja strateegiline käsitlus, mis väljenduks eelkõige ruumilise arengu põhimõtetes, mis omakorda peavad kajastama tõenäolisi rahvusvahelisi ja Eesti siseseid arengusuundumusi.

Keskkonnamõjude hindamise programm.

Ühingu hinnangul pole otstarbekas keskkonnamõjus strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi kinnitamisega kiirustada, kuna programm peaks enam välja tooma kohaspetsiifilise probleemi käsitluse. Nimetatu on oluline programmi avaliku arutelu otstarbekuse ja efektiivsuse jaoks. Asukohapõhiselt tuleks valida kõigi võimalike käsitletavate teemade hulgast planeeringuga lahendada soovitavad probleemid (planeeringu lähteseisukohtade välja töötamise protsessis, mitte KSH protsessis) ning selle põhjal saab KSH-ses esitada probleemidega tegelemise nimekirja.

Hetkel keskkonnamõjude hindamise täpset tööülesannet ei ole püstitatud (nt probleemide kaupa) ega määratud vajalikke tegevusi. Ei ole selge, milliseid kohaspetsiifilisi probleeme tuleb käsitleda ning

milliste andmete põhjal. Planeeringu ja KSH tegemine nõuab uuringuid, kuid nende vajadust ei ole programmis käsitletud.

Mõjude hindamisel on meie hinnangul otstarbekas kasutada üldiselt vastavusanalüüsi. See algab probleemanalüüsist, kaasates Keskkonnaameti ning muud institutsioonid, millele lisanduvad täiendused avalikustamise käigus. Selle baasil kujundatakse keskkonnaeesmärgid, pidades silmas maakonnaplaneeringu üldistusastet ning asjaolu, millised probleemidest on maakonnaplaneeringuga lahendatavad. Planeeringu protsessi käigus on võimalik seejärel hinnata, kas planeeringulahendus täidab keskkonnaeesmärke. KSH eesmärk on näidata, missugused lahendusteed on kõige sobivamad, tehes vastavaid ettepanekuid parima planeeringulahenduse leidmiseks.

Punkti 4.1 Mõjuallikad

Mõjuallikate taga peab olema, mida nende juures konkreetselt hinnatakse. Asustuse suunamisega seotud keskkonnamõjude osas saab nt täiendavalt hinnata linnastumise mõjusid, mõju sotsiaal- ja haridusvaldkonnale, transpordile jne. Teha ettepanekud planeeringus linnastumise negatiivsete mõjude leevendamiseks või vältimiseks.

Kui mõjuallikatena on peamiselt määratletud teemad, mida maakonnaplaneeringuga püütakse lahendada, siis selle väljundiks on kasutustingimuste määramine mingile piirkonnale/maa-alale. Maakasutustingimusele iseenesest ei saa mõju hinnata, see peab siiski olema seotud maa-ala või konkreetse teemaga. Seega soovitame maa- ja veealade kasutustingimused nimekirjast ühtlustamise eesmärgil välja võtta.

Punkt 4.2. Mõjutatavad keskkonnaelemendid

Esitame selle osas vaid mõned näited, kuidas muuta programmi konkreetsemaks.

Kultuurilise keskkonna on olulisem hinnata mõju piirkonna identiteedile ja kultuuripärandile kui kultuurimälestistele. Näiteks Setumaa oma keele ja kultuuriga annavad piirkonnale oluliselt suurema potentsiaali maakonna arenguks kui üksikud kultuurimälestised.

Palume anda miljööväärtusliku ala mõiste KSH aruandes, kuna planeerimisseaduse kohaselt määratakse miljööväärtuslikke hoonestusalasid üldplaneeringuga.

Majandusliku keskkonna all tuleb lisaks konkreetsetele maakonna arengueesmärkidele vaadelda ka rahvusvahelisi trende ning anda hinnang, kuidas need võivad mõjutada maakonna arengut sh keskkonda tervikuna (nt hinnata laialdase alternatiivenergia tootmise (maasoojus, päikeseenergia, tuuleenergia) ja -tarbimise mõjusid). Ilmselt on Kagu-Eesti lokaalse energia kasutamise potentsiaal suhteliselt suur, arvestades asustusstruktuuri. Seda tööd on ka Põlva maakonnas edukalt ja süstemaatiliselt tehtud.

Energiakasutusega seotud keskkonnamõjude osas hinnata energiavarustuse turvalisust (elektrivarustus, soojavarustus, gaasivarustus) nii igapäevase tarbimiskindluse kui ka ekstreemolukordade (pikk külm periood, torm) tehnilisel põhjusel või õnnetuse läbi varustuse katkemise tõttu, mis on ühtlasi ka kriisianalüüs teema.

Kliimamuutuste kontekstis on teema käsitus äärmiselt oluline.

Protsessist.

Asutuse või isikute kaasamisel soovitame saadetavas materjalis ja kirjades adressaadile, millist sisendit oodatakse nii maakonnaplaneeringule kui KSH aruandele, vastasel juhul jääb kaasamine formaalseks. Oluline on selgitada kaasatavatele ka maakonnaplaneeringu eesmärke ning üldistusastet.

Ka üks redaktsiooniline märkus – palume siiski maakonnaplaneering programmis välja kirjutada, mitte kasutada lühendit MP.

Üldreeglina võib pidada programmi ülesehitust otstarbekaks, kuid selleks, et saada sisendit asutustelt ning avalikustamise käigus planeeringuprotsessis osalejatelt, tuleb sellele lisada kohapõhisus ja Põlva maakonna spetsiifikast tulenevad teemad.

Eesti Planeerijate Ühing on heameelega ka edaspidi Põlva maakonnaplaneeringu koostamise protsessis osalejaks ja soovi korral nõuandjaks. Küsimuste korral oleme nõus kirjas esitatut täiendavalt põhjendama ja selgitama.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Maila Kuusik

Eesti Planeerijate Ühingu juhatuse esimees

Politsei- ja Piirivalveamet

Administratsioon

Marika Saks
Põlva Maavalitsus
info@polva.maaavalitsus.ee
Kesk 20
63308, PÕLVA

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/227

Meie 18.02.2014 nr 1.11-11/12803-2

Põlva, Võru ja Valga maakonnaplaneeringute
lähteseisukohad

Rahvastikuprognose arvestades koondub jätkuvalt vähenev Eesti elanikkond linnadesse ja nende lähipiirkondadesse. See on suurendanud vajadust ümberhinnata ka Politsei- ja Piirivalveameti (PPA) vastutusala tegevused, millest lähtuvalt võib eeldada isikkoosseisu ja politsei hoonete vähenemist.

Riigi julgeolekuga seotud rajatiste ja objektide osas ei ole hetkel teada, kas lisaks olemasolevatele objektidele oleks vaja maakonnaplaneeringutes määratleda täiendavaid asukohti.

Turvalisuse ja avaliku korra tagamisel muutub üha olulisemaks kogukonnakeskne lähenemisviis, mida toetavad kohalike omavalitsuste, mittetulundussektori ja vabatahtlike kaasamine ning turvalisust toetavate meetmete käsitlemine planeeringutes, riiklikes strateegiates ja arengukavades.

Peame oluliseks, et planeeringute koostamisel tuleb praegusest enam pöörata tähelepanu turvalisuse tagamisele sh standardis EVS 809-1:2002 (Kuritegevuse ennetamine. Linnaplaneerimine ja arhitektuur) toodud põhimõtete järgimisele. Otstarbekas oleks maakonnaplaneeringu tasemel või eraldi teemaplaneeringu kaudu sätestada füüsilise ja sotsiaalse keskkonna tüüpide järgi turvalisust tagavate meetmete miinimumnõuded, mida tuleb planeeringute koostamisel ja teostamisel tagada, hinnata ja/või analüüsida. Liiklusohutuse tagamiseks ja suurendamiseks on eelkõige vajalik teedevõrgu taseme (teede klass) tõstmine ning kergliiklusteede ja ülekäiguradade rajamine.

Põlva ja Võru maakonnaplaneeringute koostamisel tuleks kindlasti arvesse võtta eelseisvat Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahel piirilepingu sõlmimist, millele järgneb lähitulevikus piiri demarkeerimine ning väljaehitamine. Kui maakonnaplaneeringutes kavandatakse ettevõtlus- ja kaubandustegevuse arendamise raames Eestit külastatavate välituristide osakaalu suurendamist, siis vajab kajastamist ka piiripunktide läbilaskevõimekus seda just Venemaaga viisavabaduse saabumise valguses. Praegu näiteks Luhamaa piiripunkti kaudu Venemaalt Euroopa Liitu saabuavad turistid suunduvad suuremalt osalt Läti Vabariigi suunas, nende tõmbamiseks Võrumaale peaks aga midagi ette võtma.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tauno Tuisk
administratsioon, logistikabüroo
büroo juhataja

Koopia Valga Maavalitsusele, Võru Maavalitsusele ja Siseministeeriumile

Kaili Lige 6191137; kaili.lige@politsei.ee

Lp. Andres Kõiv
Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 Võru

Teie: 22.01.2014 nr12-3/2014/217-1

Meie: 20.02.2014 nr. 14-18/680-1

Võru Maakonnaplaneeringu 2030+algatamisest

Põllumajandusameti (edaspidi PMA) tegevuse üheks eesmärgiks on see, et liigvee vabavoolne äravool maatulundusmaalt toimuks probleemideta ning maa ei kaotaks viljelusväärtust.

Leiame, et maakonnaplaneeringus peaks kajastama maaparandussüsteemi maaala, kuna sellest lähtuvalt tuleb kooskõlastada vee juhtimine veekogudesse, detailplaneeringud, ehitised, maakorraldustoimingud jms. ning täita PMA poolt antud kooskõlastustingimusi.

PMA Võru keskus on valmis andma planeeringu kooskõlastusringil vajalikku maaparanduslikku lisainfot hea maakonnaplaneeringu saamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mare Sikk
PMA Võru keskuse juhataja

Tel. 7821084 e-kiri: peep.hollas@pma.agri.ee

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Hr Reno Laidre
Tartu Maavalitsus
Riia 15
51010 Tartu

Teie 19.12.2013 nr 9-2/3723-1

Meie 22.01.2014 nr 9.4-4/13414 -1

Põllumajandusministeeriumi seisukoht
Tartu maakonnaplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise
programmi sisu kohta

Lugupeetud hr Laidre

Vastuseks Teie kirjale, milles palute seisukohta Tartu maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu kohta, anname järgmise arvamuse.

Euroopa Liidu ühine põllumajanduspoliitika mõjutab ruumilist planeerimist eelkõige maaelu arendamise kaudu, tagades muu hulgas põllumajanduslikus kasutuses oleva maa säilimise kaudu julgeoleku toidu tootmisel. Nimetatud põhimõte on märgitud ka üleriigilise planeeringu “Eesti 2030+” tulevikusuundumusena ning selle elluviimise eelduseks on põllumajandusmaa jätkusuutlikuna ja heas korras hoidmine. Seega on riigi poolseks olulisimaks huviks, et maakonnaplaneeringute koostamisel määratletaks väärtuslike põllumajandusmaade üldised kasutustingimused, mis omakorda on baasiks üldplaneeringute koostamisel nende maade määramisel ning nendele maadele kaitse- ja kasutustingimuste seadmisel. Kehtivas planeerimisseaduses on nõue, et maakonnaplaneeringu ülesandeks on väärtuslike põllumaade säilimist tagavate meetmete kavandamine. Siinjuures selgitame, et kehtivas planeerimisseaduses kasutatav termin “põllumaa” ei ole üheselt sisustatud. Põllumajandusmaa ja põllumaa on defineeritud Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013, 17. detsember 2013, artikliga 4. Selle järgi on põllumajandusmaa põllumaa, püsirohumaa ja püsi karjamaa või püsi kultuuride all olev maa-ala ning põllumaa põllumajanduskultuuride tootmiseks haritav maa või kesa, mida saab kasutada põllumajanduskultuuride tootmiseks.

Siit järelduvalt saab kinnitada, et põllumajandusmaa mõiste on laiem ehk selles mõistes sisalduvad kõik põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatavad või –sobivad maad. Oleme seisukohal, et maakonnaplaneeringuga tuleks määratleda väärtuslike põllumajandusmaade üldised kasutustingimused. Sellesisuline sisend on tehtud Põllumajandusministeeriumi poolt ka uude planeerimisseaduse eelnõusse.

Märgime, et Põllumajandusministeeriumi tegevuse käesoleva aasta üheks prioriteediks on väärtusliku põllumajandusmaa õiguslike aluste (sealhulgas selle kaitse ja üldiste kasutustingimuste) väljatöötamine. Oleme seisukohal, et peamiseks põllumajandusmaade väärtuslikkuse kriteeriumiks on mulla boniteet. Põllumajandusministeerium koostöös

Lai tn 39 // Lai tn 41
15056 TALLINN

Telefon 625 6101
Faks 625 6200
E-post pm@agri.ee

Registrikood 70000734

Põllumajandusuuringute Keskusega on töötamas välja analüüse ja mudeleid, et tagada boniteediandmete ja boniteedikardi, mida saaks erinevate planeeringute koostamisel kasutada, kättesaadavus.

Lisaks boniteedile, mis on maa viljakuse olulisimaks näitajaks, tuleks väärtuslikuks põllumajandusmaaks lugeda alad, millel paiknevad maaparandussüsteemid, samuti maa harimiseks sobiva ruumilise kuju, suuruse ja paiknevusega massiivid.

Kokkuvõtvalt ja eeltoodust lähtuvalt märgime, et maakonnaplaneeringutes tuleks määratleda üldised ja tasakaalustavad meetmed väärtuslike põllumajandusmaade säilimiseks ja kasutamiseks, mis üldplaneeringute kaudu tagaksid põllumajandusmaa kui hindamatu ressursi säilitamise ja nende maade kasutamise üksnes põllumajanduslikul otstarbel.

Lisaks väärtuslike põllumajandusmaade määratlemisega seonduvale peame oluliseks juhtida tähelepanu maa- ja veealade üldiste kasutustingimuste määramisega seotud keskkonnamõjude hindamise olulisusele. Selle raames teeme ettepaneku arvestada veekogude kättesaadavuse ja kasutusvõimaluste (sh väikesadamate kasutusvõimalused) mõju hindamisel maismaa taristule arvestada ka mõjuga kalade kudealadele ja rändeteedele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helir-Valdor Seeder
Minister

Sama: Siseministeerium, maavalitsused

Helve Hunt
625 6511 helve.hunt@agri.ee
Eve Külmallik
625 6285 eve.kulmallik@agri.ee

PÕLVA MAAVALITSUS

Võru Maavalitsus
info@voru.maavalitsus.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/199-1

Meie 18.02.2014 nr 12-3/2014/666

Võru maakonnaplaneeringu koostamise käigus naabermaakondade huvide väljaselgitamine ja seisukoha küsimine Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas

Austatud maavanem

20.01.2014 kirjaga küsisite sisendit Võru maakonnaplaneeringusse ja seisukohta keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas.

Planeerimisseaduse § 16 järgse koostöö Võru ja Põlva uute maakonnaplaneeringute koostamise protsessis tagavad Põlva, Valga ja Võru maavalitsuste 27.08.2013. a sõlmitud koostöökokkulepe nr 3-3/2013/247, selle alusel moodustatud ühine juhtrühm ja töörühm ning moodustatavad ühised teemarühmad ja koostöövalmidus.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lõike 3 alusel saadetud Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas meil täiendusi ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ulla Preeden
maavanem

Koopia: Ramboll Eesti AS

Marika Saks
799 8913 Marika.Saks@polva.maavalitsus.ee

Põlva Maavalitsus
info@polva.maaavalitsus.ee

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/227

Võru Maavalitsus
mv@mv.werro.ee

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Valga Maavalitsus
info@valgamv.ee

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/218-1

Meie: kuupäev vastavalt digitaallkirja
kuupäevale nr 3-1.20/97; 98; 103

Põlva, Võru ja Valga maakonnaplaneeringud ja keskkonnamõju strateegilised hindamised

Põlva, Valga ja Võru Maavalitsused on esitanud Riigimetsa Majandamise Keskusele (edaspidi RMK) maakonnaplaneeringute ja KSH programmi eelnõu tutvumiseks ning seisukohtade ja täiendava informatsiooni esitamiseks, mis võib olla oluline planeeringulahenduse väljatöötamisel ja keskkonnamõju hindamisel.

Planeerimisseaduse § 10 lõike 3 alusel ja kooskõlas keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhitmissüsteemi seaduse § 35 lõikega 1 on Vabariigi Valitsus oma 18.07.2013 korraldusega nr 337 algatanud kõigis maakondades maakonnaplaneeringute koostamise planeerimisseaduse § 7 lõikes 3 sätestatud ülesannete lahendamiseks kogu maakonna territooriumi kohta. Esitatud kirjades on märgitud, et 27.08.2013 sõlmitud Põlva, Valga ja Võru maavalitsuste kokkuleppe nr 3-3/2013/247 alusel koostatakse Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringud ühiselt. Sellest tulenevalt soovite, et käsitleksime Kagu-Eesti piirkonda tervikuna ja võimalusel koondaksime kolme maakonda puudutavad olulised riiklikud huvid ühte vastusesse.

RMK huvi on riigimetsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästev majandamine. Metsa majandamine on säästev, kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse. RMK on tutvunud planeeringu materjalidega ning lisab järgmised ettepanekuid ja viited:

RMK on üldisi huvisid arvestavalt, määratlenud linnalähedased-, kõrge külastatavusega puhkemetsad ning rakendab seal valikuliselt ning ajaliselt sobivalt metsakasvatuse võtteid – eelistatult turberaieid, lageraietel säilikuude arvu suurendamine, raietööd puhkehooaja vahelisel ajal jne. Põlvamaal on nimetatud metsade pindalaks määratud ligikaudu 383 hektarit, Võrumaal ligikaudu 245 hektarit ja Valgamaal ligikaudu 450 hektarit riigimetsa. Samuti oleme RMK puhkealad metsakvartalite-metsaeraldiste põhiselt määratlenud ja tsooneerinud erineva kasutusintensiivsusega tsoonideks, kus samuti rakendame

eelpoolkirjeldatud valikulisi metsakasutusvõtteid. RMK on seisukohal, et puhke- ja külastusfunktsioonist lähtuvad metsa majandamise erisused on sellega piisaval määral ja ulatuses tagatud.

RMK loodushoiu ja puhkemajanduse tegevusvaldkonna ülesandeks on pakkuda võimalikult mitmekesiseid puhkamisvõimalusi. Külastatavusest lähtudes on RMK kujundamas optimaalset puhkealade ja puhkeobjektide võrgustikku. RMK on seisukohal, et puhkealade oluline laiendamine ei ole otstarbekas ning kohati tuleb puhkeobjektide olemist vähendada, kui need on amortiseerunud, paiknevad eramaal, omamata selleks luba ja seireandmed viitavad külastatavuse puudumisele. RMK on seisukohal, et kohati tuleb külastatavates kohtades objektide arvus suurendada ja peamine suund järgnevateks aastateks on objektide hea seisukord ja külastajate rahulolu. Täiendav informatsioon puhkealade kohta on kajastatud pikaajalistes metsa majandamise kavades, mille aadressid on toodud allpool.

RMK on seisukohal, et tuuleenergia tootmiseks sobivate aladena tuleks esmajoones ette näha need maa-alad, mis ei ole aktiivses metsamajanduslikus kasutuses. Majandatavat riigimetsa ei pea RMK tuuleenergia tootmiseks ja tuulikute püstitamise alaks sobivaks, kuna see toob kaasa mitmesuguseid muudatusi ja piiranguid metsa majandamisel. Põline metsamaa peaks jääma metsa kasvatamiseks.

Saadame Teile Põlva, Valga ja Võru metskondadele koostatud pikaajalised metsa majandamise kavad, millega planeeringu koostamisel arvestada. Pikaajalised metsa majandamise kavad annavad ülevaate metskonna hallatavatest metsavarudest ja määratlevad olulisemad tegevussuunad nii maakasutuses kui ka metsmajanduses aastani 2022. Nimetatud kavadega saab tutvuda aadressidel:

http://www.rmkk.ee/files/RMK_Polvamaa_MMK_20120801.pdf

http://www.rmkk.ee/files/P%C3%B5lva_2013.pdf

http://www.rmkk.ee/files/RMK_Valgamaa_MMK_20120801.pdf

http://www.rmkk.ee/files/RMK_Valgamaa_20120917_kaart_400dpi.pdf

http://www.rmkk.ee/files/RMK_Vorumaa_MMK_20120801.pdf

http://www.rmkk.ee/files/RMK_Vorumaa_20120917_kaart_400dpi.pdf

Täname võimaluse eest arvamust avaldada ja palume RMK-d hoida kursis kõnealuse planeeringu edasise menetlusega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Timberg
Juhatuse liige

Ere Kaaristu 676 7345

RÕUGE VALLAVALITSUS

Võru Maavalitsus
mv@mv.werro.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/198-1

Meie 20.02.2014 nr 7.1-7/73-1

Sisend Võru maakonnaplaneeringusse ja seisukoht KSH programmi kohta

Edastasite Rõuge Vallavalitsusele 20.01.2014 kirja, milles palusite sisendit maakonnaplaneeringusse ja seisukohta KSH programmi sisu osas.

Rõuge Vallavalitsus teeb järgnevad ettepanekud:

1. Võrumaa on kahaneva rahvastikuga maakond, kust inimesed üha enam liiguvad Tartu-Tallinn suunal või lahkuvad elama välismaale. Edasise tasakaalustatud ruumilise arengu võtmes on oluline maakonnaplaneeringuga seada tingimused, mis pidurdavad inimeste väljarännet Võrumaalt, mis tähendab, et erilist tähelepanu tuleb pöörata inimeste elukeskkonna parendamisele ning looduskeskkonna säilimisele. Maakonnaplaneeringuga tuleb leida lahendused, mis tagaksid elanikele kvaliteetse elukeskkonna igas Võrumaa asustatud paigas.

Oluline on vältida arendustegevusi, mis toovad kaasa inimeste elukeskkonna halvenemise ning avaldavad negatiivset mõju Võrumaa looduskeskkonnale.

2. Vastavalt planeerimisseaduse § 7 lg 3 punktile 11 tuleb maakonnaplaneeringus käsitleda ka uute kaitsealade loomist. Teatame, et menetluses on Rõuge valla territooriumile jääv Kerretü looduskaitseala moodustamine. Soovime, et maakonnaplaneering käsitleks nimetatud kaitseala loomist ning vajaduse korral teeks ettepanekuid looduskaitseala kasutamistingimuste täpsustamiseks, et säilitada rohelist vörgustikku kuuluv riikliku tähtsusega Vagula tugiala, millega tagatakse Võrumaale iseloomulike ökosüsteemide ja liikide säilimine.

Rõuge Vallavalitsusel ei ole ettepanekuid KSH programmi sisu osas.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiit Toots
Vallavanem

Jaanus Tanilsoo
keskonnaspetsialist
tel 785 9322
keskkond@rauge.ee

MTÜ SETOMAA VALDADE LIIT

Lp Andres Kõiv
Maavanem
Võru Maavalitsus

Meie 17.02.2014
Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/198-1

Võru maakonnaplaneeringu ja maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu

Lugupeetud Andres Kõiv

Setomaa Valdade Liit tänab, et informeerite maakonnaplaneeringute koostamisest ning küsite meie seisukohta. Teeme ettepaneku, et maakonnaplaneeringus arvestataks järgmiste Kagu-Eesti regiooni arengu ja konkurentsivõime seisukohast oluliste aspektidega.

Planeeringu läbiv põhimõte peaks olema ressursitõhusus, millega peaks arvestama kõigi tegevuste planeerimisel ning kavandada tuleks ka taastuenergia laiemaks kasutamiseks vajalikke arendustegevustega (päikeseenergia kollektorid, tuuleenergiajaamad).

Planeeringutes võiks sisaldada soovitusi, et kavandataks lahendusi maakonnapiire ületava kohaliku ühistranspordi korraldamiseks seal, kus selle järele vajadus, nt Setomaa eri piirkondi ühendav bussiliiklus.

Taotleme, et haldusreformi kavandamisel arvestataks võimalusega, et Setomaa Valdade Liidu liikmesvallad (Misso, Mikitame, Värskas ja Meremäe) moodustavad ühise omavalitsuse.

Elering AS on teatanud (18.07.2013 nr 11-4/571-2), et käsil on uuring, millega uuritakse Baltimaade võimalikku lahtiühendamist Venemaa ühendelektreisüsteemist. Juhul, kui selline projekt peaks tulevikus teoks saama, tekib vajadus ühendada kokku Eesti ja Läti 330 kV kõrgepinge õhuliinid läbi Eesti ja Läti territooriumi. Praegu saavad need liinid kokku Vene Föderatsiooni territooriumil. Eesti ja Läti 330 kV õhuliinide kokkuühendamisel tuleks rajada täiendavalt ca 60 km pikkune liin mööda Eesti kagupiiri. Liinilõik läbiks sellisel juhul Värskas, Orava, Meremäe ja Misso valla territooriume. Kõrgepingeliini kulgemist läbi Setomaa valdade on arutatud Setomaa valdade ühise teemaplaneeringu koostamise käigus ja jõuti järeldusele, et kuna kõrgepingeliinide näol on tegemist planeerimiseaduse § 29 prim kohase joonehitisega,

MTÜ SETOMAA VALDADE LIIT

siis on vajalik selle asukoha variante kaaluda maakonnaplaneeringu koostamise käigus.

Teeme ettepaneku kaaluda võimalust luua ülepiiriline kaitseala Setomaa ajaloolistes piirides loodus- ja kultuuripärandi kaitseks koostöös Pihkva oblastiga. Piirkonnas on säilinud pärandkultuur, kohalikud elanikud hoiavad elus traditsioone ja täidavad iidseid traditsioonilisi rituaale.

Teeme ettepaneku kaaluda võimalust luua ülepiiriline kaitseala Setomaa ajaloolistes piirides loodus- ja kultuuripärandi kaitseks koostöös Pihkva oblastiga. Piirkonnas on säilinud pärandkultuur, kohalikud elanikud hoiavad elus traditsioone ja täidavad iidseid traditsioonilisi rituaale. Kaitseala väärtustaks pärandi hoidmist, mis toetaks noorte inimeste püsimist esivanemate hoitud väärtuste juures.

Maakonnaplaneeringus tuleks käsitleda Meremäe-Muraškino piirpunkti kandmist Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni piiripunktide lepingusse ja Meremäe-Muraškino piirpunkti väljaehitamist.

Palume kavandada transiidikoridori staatuses oleva Luhamaa-Murati tee rekonstrueerimine 2017. aastaks ja kavandada Setomaa ühendamiseks Miikse-Luhamaa tee ehitus.

Lugupidamisega

Margus Timmo
Juhatuse esimees

SISEMINISTEERIUM
Estonian Ministry of the Interior

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Maavalitsused

Meie: 05.05.2014 nr 13-4/12-2

Siseministeeriumi riiklikud huvid
maakonnaplaneeringutes

Lugupeetud maavanemad

Siseministeerium esitab käesoleva kirjaga ministeeriumi seisukohalt olulised riiklikud huvid, millega palume kõikide maakonnaplaneeringute koostamisel arvestada.

1. Hädaolukorra seaduse § 34 lg 3 sätestab, et Siseministeerium on vastutav järgmiste elutähtsate teenuste toimepidevuse korraldamise eest:
 - 1.1.avaliku korra tagamise toimimine;
 - 1.2.päästetöö toimimine;
 - 1.3.hädaabi õnnetusteadete menetlemise toimimine;
 - 1.4.lennu- ja merepääste toimimine;
 - 1.5.merereostusseire ja -tõrje toimimine;
 - 1.6.operatiivraadiosidevõrgu toimimine;
 - 1.7.Riigikogu, Vabariigi Valitsuse ja Vabariigi Presidendi töö toimimise tagamine.

Palume maakonnaplaneeringute koostamisel arvestada, et Siseministeeriumil oleks võimalik tagada loetletud elutähtsate teenuste tõrgeteta toimimine.

2. Eesti-Vene maismaapiiriga kokkupuudet omavate maakondade (Ida-Viru, Võru ja Põlva) maakonnaplaneeringute koostamisel palume arvestada riigipiiri seadusega ja riigipiiri märgistamisega. „Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Eesti-Vene riigipiiri lepingu” ja “Eesti Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelise Narva ja Soome lahe merealade piiritlemise lepingu” ratifitseerimise seaduse eelnõu Riigikogus menetlemisega on vajalik planeeringutes arvestada muudatustega, mis tekivad maismaapiiri märgistamisega.
3. Maakonnaplaneeringutes palume arvestada arengukavadega¹, mille koostamise eest vastutab Siseministeerium:
 - 3.1.Eesti kodanikuühiskonna arengu kontseptsioon;
 - 3.2.Eesti turvalisuspoliitika põhisuunad aastani 2015;
 - 3.3.Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020;

¹ Kõik valdkondlikud arengukavad on kättesaadavad Vabariigi Valitsuse kodulehelt <http://valitsus.ee/et/valitsus/arengukavad>.

- 3.4.Kodanikuühiskonna arengukava 2011-2014 (koostamisel on uus „Kodanikuühiskonna valdkonna arengukava 2015-2020“);
- 3.5.Eesti terrorismivastase võitluse põhialused;
- 3.6.Siseturvalisuse arengukava 2015-2020 (hetkel koostamisel);
- 3.7.Riiklikud suunad vabatahtliku pääste arengus 2013-2016“².

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Leif Kalev

kantsler

Kati Päike 612 5237
kati.paike@siseministeerium.ee

²„Riiklikud suunad vabatahtliku pääste arengus 2013-2016“, Siseministeerium 2013.
[https://www.siseministeerium.ee/public/Riiklikud_suunad_vabatahtliku_paaste_arengus.pdf]

SÕMERPALU VALLAVOLIKOGU

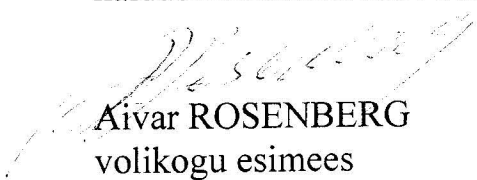
OTSUS nr 2

Sõmerpalus, 30.01.2014

Seisukoha andmine Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmile ja maakonnaplaneeringuga seotud kohalikele huvide avaldamine.

Võttes aluseks Võru maavalitsuse kirja nr 12-3/2014/198-1 20.01.2014.a. ja lähtudes planeerimisseaduse § 7 lõikest 3 ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõike 1 punktist 2 ja § 36 lõikest 3, Sõmerpalu Vallavolikogu o t s u s t a b:

1. Kooskõlastada Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programm.
2. Maakonnaplaneeringu koostamisel pöörata erilist tähelepanu teede ja tehnovõrkude koridoride määramisele ning maardlate ja taastuvate loodusvarade kasutamise planeerimisele ning väärtuslike põllumaade ja tootmisalade reserveerimisele.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.
- 4 . Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Aivar ROSENBERG
volikogu esimees

KINNITUSMÄRGE

Dokument on välja antud Sõmerpalu Vallavolikogu poolt 30.02.2014.a. toimiku nr 1-1.
Käesolev ära kiri on originaalile samane. Dokument on ühe lehel. Dokumendi ära kiri on kinnitatud Sõmerpalu Vallavalitsuses, Sõmerpalu alevik Sõmerpalu vald Võru maakond, 05.02.2014 a.
Sõmerpalu vallasekretäri Maia Mürsepp'a poolt.

TERVISEAMET LÕUNA TALITUS SOUTHERN SERVICE OF THE HEALTH BOARD

Võru Maavalitsus
info@voru.maavalitsus.ee

Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1
Meie 19.02.2014 nr 1.3-7/675

Võru maakonnaplaneeringu koostamise algatamise ja KSH eelnõu kohta

Austatud Andres Kõiv

Teavitaste Terviseameti Lõuna talitust Võru maakonnaplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamisest ning soovisite, et esitame olulised riiklikud huvid, mida on vaja käsitleda uues maakonnaplaneeringus. Riiklik prioriteet on väärtustada inimese tervist.

Vastavalt rahvatervise seadusele on ameti tegevuse eesmärgiks inimese tervise kaitsmine, haiguste ennetamine ja tervise edendamine, mis saavutatakse riigi, omavalitsuse, avalik- ja eraõigusliku juriidilise isiku ning füüsilise isiku kohustustega ning riiklike ja omavalitsuslike abinõude süsteemiga. Inimest ümbritsev keskkond mõjutab tervises seisundit sageli enam kui seda tajutakse.

Samaaegselt avaldavad inimese tervisele mõju mitmed keskkonnast tulenevad ohutegurid (müra, õhusaaste, vibratsioon, mitteioniseeriv kiirgus). Seega on keskkonnamõju tervisele kompleksne ning sõltub nii keskkonnategurite iseloomust kui ka ajast, mille jooksul nad tervist mõjutavad.

Terviseameti Lõuna talitus tutvus Võru maakonnaplaneeringut käsitlevate materjalidega, sh KSH eelnõuga ning teatame, et vastuväiteid ja olulisi muudatusettepanekuid ei ole.

Omalt poolt rõhutame, et Terviseamet tugineb oma seisukohtade kujundamisel rahvatervise seaduses väljatoodud nõuetele ja arengukavas „Rahvastiku Tervise Arengukava 2009-2020“ väljatoodud suunistlustele, antud dokument on kättesaadav aadressil <http://www.sm.ee/tegevus/tervis/rahvastiku-tervise-arengukava-2009-2020.html>.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Andrei Smirnov
direktor

Põllu 1a
50303 TARTU
www.terviseamet.ee e-post: louna@terviseamet.ee
Registrikood 70008799

Tel + 372 744 7401
Faks + 372 744 7408

Jõgevamaa esindus:	Lossi 13, Põltsamaa	tel. 776 8800
Põlvamaa esindus:	Kalevi 1a, Räpina	tel. 799 0927
Valgamaa esindus:	Pärna pst 22, Valga	tel. 767 9230
Viljandimaa esindus:	Vabaduse plats 4, Viljandi	tel. 433 0521
Võrumaa esindus:	Lembitu 2a, Võru	tel. 782 1138

VALGA MAAVALITSUS

Hr Andres Kõiv
Võru Maavalitsus
info@voru.maavalitsus.ee

Teie 20.01.2014 nr 12-3/2014/199-1

Meie 29.01.2014 nr 12-2/2014/185-2

Seisukoht koostatava Võru maakonnaplaneeringu ja selle keskkonnamõju
strateegilise hindamise programmi eelnõu kohta

Austatud maavanem

Küsisite seoses Võru maakonnaplaneeringu koostamisega ja lähtuvalt planeerimisseaduse §-st 16 sisendit maakonnaplaneeringusse ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 36 lõikest 3 tulenevat arvamust Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu kohta.

Kuna 27.08.2013 sõlmisid Põlva, Valga ja Võru maavalitsused kokkuleppe nr 3-3/2013/247 maakonnaplaneeringute koostamiseks, siis leiame, et Põlva, Valga ja Võru maavalitsuste ühine töörühm ja moodustatavad teemarühmad tagavad seadustes nimetud koostöö.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Lepik
maavanem

Teadmiseks: Ramboll Eesti AS

Margis Sein 766 6133
margis.sein@valgamv.ee

VEETEDE AMET

ESTONIAN MARITIME ADMINISTRATION

Põlva Maavalitsus
Valga Maavalitsus
Võru Maavalitsus

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/227
Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/175-1
Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/217-1

Meie: 06.02.2014 nr 6-3-1/215, 212, 213

Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelnõud

Veeteede Amet on tutvunud Põlva, Valga ja Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmide eelnõudega.

Toodud KSH-des on Veeteede Ameti huvid seotud veeliikluse ohutuse tagamisega laevatatavatel sisevetel.

Meresõiduohutuse seaduse järgi on laevatatavaks siseveeks Põlva maakonnas Lämmijärv ja Pihkva järv ning Valga maakonnas Võrtsjärve lõuna osa ja Väike-Emajõgi Jõgeveste sillani. Võru maakonnas laevatatavad siseveed puuduvad.

Soovime teid informeerida sellest, et töös on meresõiduohutuse seaduse muudatus, kus on lisatud laevatatavate sisevete hulka ka Põlva maakonnas asuv Võhandu jõgi kuni Võõpsu sillani.

Palume oma planeeringutes ja KSH-s sellega arvestada.

KSH programmi eelnõude kohta esitame järgmised ettepanekud:

1. Hinnata laevatatavate sisevete kui transpordikoridoride kasutatavust ning nende mõju sotsiaalsele ja majanduskeskkonnale.
2. Hinnata eelnimetatud laevatatavate sisevete sadamate paigutust ning nende mõju sotsiaalsele ja majanduskeskkonnale.
3. Hinnata piirangute kehtestamise vajalikkust maakonna piiresse jäävatel avalikel veekogudel ja selle võimalikku mõju. Vastavalt veeseaduse § 18 lg 5 on maavanemal õigus oma korraldusega kehtestada avalikel veekogudel piiranguid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Taivo Kivimäe
Hüdrograafia ja navigatsioonimärgistuse
teenistuse juhataja – peadirektori asetäitja

Koopia: Heli Just, MKM

Kaidi Katus 620 5680
Kaidi.Katus@vta.ee

VÕRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Hr Andres Kõiv
Võru Maavalitsus
Jüri 12 65620 Võru

Teie: 22.01.2014 nr 12-3/2014/216-1
Meie: 12.02.2014 nr 9.3-4/91

Võru maakonnaplaneeringu koostamise käigus huvide väljaselgitamine ja seisukoha andmine
Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõu kohta

Austatud Andres Kõiv

Võrumaa Kutsehariduskeskus tutvus Teie poolt saadetud Võru maakonnaplaneeringu
keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi eelnõuga. Teavitame, et meil ei ole
ettepanekuid KSH programmi täiendamiseks.

Võrumaa Kutsehariduskeskus palub maakonna planeeringu koostamisel arvestada „Eesti elukestva
õppe strateegia 2020“. programmide ja rakenduskava koostamiseks ning riigi eelarvestrateegia
planeerimiseks. Hetkel on strateegia veel projektina. Strateegiaga on võimalik tutvuda Haridus- ja
Teadusministeeriumi kodulehelt: <http://www.hm.ee/index.php?0513767>

Elukestva õppe strateegia ehk haridusstrateegia eesmärk on panna paika järgnevate aastate kõige
olulisemad hariduseesmärgid, mille saavutamiseks on vaja riigiülest kokkulepet ning pikemaajalist
süsteematilist tööd. Strateegia kirjeldab meetmeid, kuidas saavutatakse kokkulepitud eesmärgid.
Seda iseloomustab konkreetsus, selgus, kavandatud meetmete rakendatavus ja tulemuste
mõõdetavus. Strateegias jäädakse probleemipõhiste meetmete tasemele ning aasta teises pooles
lisanduvad juba konkreetsed ja detailsed tegevusprogrammid.

Elukestva õppe strateegia aastateks 2014-2020 otsustas valitsus koostada 8. novembril 2012.
Elukestva õppe strateegia projekt on 2011. aastal valminud Eesti hariduse viie väljakutse
alusdokumendi edasiarendus. Selles pakutakse välja meetmed, mis aastaks 2020 aitavad saavutada
väljavalitud sihid kõige tõhusamini ja realistlikumalt.

Strateegia on valminud paljude ekspertide, Eesti Koostöö Kogu, Eesti Haridusfoorumi ning Haridus-
ja Teadusministeerium koostöös. Hetkel on strateegia koostöösringil.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Tanel Linnus
Direktor

Võru Linnavalitsus

Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 Võru

Teie 20.01.2014

Meie 19.02.2014 nr 14-0250-VLV/2

Seisukoha andmine Võru maakonnaplaneeringu
KSH programmi sisu kohta ja sisendi andmine
Võru maakonnaplaneeringule

Oleme tutvunud Võru maakonnaplaneeringu KSH programmi eelnõuga ning selle teadmiseks võtnud, täiendavaid ettepanekuid programmi kohta lisada ei ole.

Maakonnaplaneeringu koostamisel juhime tähelepanu asjaolule, et Võru Linnavalitsuse 9.10.2013.a korraldusega nr 488 algatati „Võrusoo tööstusala detailplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine“, kus planeeringualale jääb turbamaardla ala, mis ulatub linna piirest väljapoole ja puudutab ka Võru valla territooriumi. Võru maakonnaplaneeringu planeerimisprotsessi käigus oleks mõistlik käsitleda ja täpsustada turbamaardla alade kasutustingimusi, mida saaks arvestada detailplaneeringute koostamisel.

Lugupidamisega

Anti Allas
linnapea

Sirli Kokk 785 0927
sirli.kokk@voru.ee

VÕRU VALLAVALITSUS

Sp. Tõnu Kallik
20.02.14

Võru Maavalitsus
Jüri 12
65620 Võru

Teie: 20.01.2014 nr 12-3/2014/198-1

Meie: 13.02.2014 nr 7-4.2/99-1

Võru Vallavalitsuse huvid ja tähelepanekud seoses Võru maakonnaplaneeringu koostamise käigus kohalike ruumilise arengu vajaduste ja huvide selgitamiseks ning seisukoht keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas

Võru maakonnaplaneeringu koostamise osas juhime tähelepanu planeeritud Vagula järve paadisadamale ja sellele Tallinna mnt-lt juurdepääsuks rajatavale juurdepääsuteele.

Vagula järve paadisadama ja juurdepääsutee rajamiseks oleme taotlenud munitsipaalomandisse riigimaad. Soovitud maaüksus on munitsipaliseeritud (Tammi MÜ katastritunnus 91801:006:0357).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi sisu osas vastuväited puuduvad.

Lugupidamisega

Georg Ruuda
Vallavanem

Kalmer Puusepp
7821371
kalmer@voruvald.ee

Merle Tarrend
7828091
merle@voruvald.ee

Siin on allkirjastatud
12.3.2014/198-4
21.04.2014

Andres Kõiv, Maavanem
Võru Maavalitsus
Jüri 12, 65620 Võru

Teie 22.01.2014 nr 12-3/2014/216-1
Meie 17.03.2014

Võru maakonnaplaneeringu koostamine

Austatud härra maavanem

Tutvusime Võru maakonnaplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi. Hetkel puuduvad meil eelnõu osas täiendavad ettepanekud ja kommentaarid.

SA Võrumaa arenguagentuur on valmis Võru maakonnaplaneeringu koostamise protsessis osalema ja igakülgset koostööd tegema.

Lugupidamisega,

Ivika Nõgel

SA Võrumaa Arenguagentuur juhatuse liige

ASSOCIATION OF LOCAL AUTHORITIES OF VÕRUMAA

Lugupeetud Andres Kõiv
Maavanem
Võru Maavalitsus
Jüri 12, Võru linn

Teie 13.02.2014 kiri nr 12-3/2014/379-1
Meie 18.02.2014 kiri nr 6.3-2/ 46-1

**Vahekiri maakonnaplaneeringu teemarühmade
koosseisu liikmete määramises.**

Käesolevaga teatame, et järgmine Võrumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse koosolek toimub 07.märtsil 2014, kus üheks teemaks liikmete määramine maakonnaplaneeringu teemarühmade koosseisu. Liidu juhatuse otsuse alusel anname teada, kes võiksid Võrumaa Omavalitsuste Liidu esindajatena kuuluda teemarühmade koosseisu.

Võrumaa Omavalitsuste Liidu juhatuse liikmetele edastasime eelnevalt Teie poolt saadetud kirja tutvumiseks, mõtlemiseks ja ettepanekute esitamiseks liikmete määramise küsimuses maakonnaplaneeringu teemarühmade koosseisu.

Lugupidamisega,

/digiallkiri/
Mirjam Salvet
Tegevdirektor